

Nota jeugdbeleid Etten-Leur

2012 -2015

Inhoudsopgave uitvoeringsnotitie jeugdbeleid 2012-2015

1. Inleiding
2. Samenvatting
3. Visie op jeugd
4. Zorg rondom jeugd en gezin
 - 4.1. Centrum voor Jeugd en Gezin
 - 4.2 Schoolmaatschappelijk werk
 - 4.3 Signaleringsstelsel zorg voor jeugd, verwijzingsindex, elektronisch kinddossier
 - 4.4 Transitie van de jeugdzorg van provincie naar gemeenten
 - 4.5 jeugd en gezondheid; alcohol en drugspreventie, overgewicht, depressie, veilig vrijen
 - 4.5.1 Alcohol en drugspreventie
 - 4.5.2 Overgewicht
 - 4.5.3 Depressie
 - 4.5.4 Preventie programma's veilig vrijen
5. Jeugd en vrije tijd
 - 5.1 Jongerencentrum
 - 5.2 Formatie jongerenwerk/buurtsportwerk
 - 5.3 Jongeren op straat
 - 5.4 Jongeren en speelbeleid
 - 5.5 Scouting en Jeugdland
 - 5.6 Jeugd en Sport
 - 5.7 Jeugd en Cultuur
6. Jeugd en onderwijs
 - 6.1 jonge kind, voor en vroegschoolse educatie en peuterspeelzaalwerk
 - 6.2 Lokale educatieve agenda
 - 6.3 Brede scholen primair onderwijs en brede school gedachtegoed VO
 - 6.4 Leerplicht en kwalificatieplicht
 - 6.5 Jongeren en arbeidstoeleiding
7. Uitvoeringsprogramma jeugdbeleid
8. Financiële paragraaf

Bijlage:

Zicht op jeugd:

- gegevens van de jeugdmonitor 12-18 jaar van 2007
- gegevens van de jeugdmonitor 0-11 jaar van 2009
- Vormgeving jongerencentrum in de Beuken.
- Regionale visie Jeugd.

1. Inleiding uitvoeringsnotitie jeugdbeleid 2012- 2015.

De nota jeugdbeleid is aangekondigd in het uitvoeringsprogramma van het Wmo beleidsplan. Prestatieveld 2 van de Wmo gaat specifiek in op het onderwerp jeugd.

Het jeugdbeleid staat al sedert jaren prominent op de beleidsagenda. Er zijn de laatste jaren ook veel nieuwe ontwikkelingen in het jeugdbeleid. Aan ons de taak en uitdaging om hier op lokaal niveau handen en voeten aan te geven. Enkele nieuwe ontwikkelingen die we hier willen noemen, zijn de realisering van een Centrum voor Jeugd en Gezin, de invoering van het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd en de transitie van de jeugdzorg van provincie naar gemeente. Ook het vraagstuk jongerencentrum in Etten-Leur zal in deze nota de nodige aandacht krijgen. Ook beschikken we de laatste jaren over steeds meer informatie over de jeugd, waardoor het mogelijk wordt om een goed jeugdbeleid te formuleren. Zo beschikken we over de jeugdmonitor 12 t/m 18 jaar 2007, de monitor van de GGD voor de 0 t/m 11 jarigen en het lokaal jeugd rapport Etten-Leur. In deze notitie richten wij ons primair op de jeugd tot en met 18 jaar. Voor een aantal beleidsonderdelen liggen de leeftijdsgrenzen anders (bijvoorbeeld de kwalificatieplicht in het kader van RMC tot 23 jaar). Hier gaan we dan ook flexibel mee om.

In 2010 bedroeg het aantal jongeren (0-20 jaar) in onze gemeente 9.854. Richting 2025 zal dit afnemen naar 9.543 (een daling van 3%).

De vast te stellen nota jeugdbeleid zal op een integrale en interactieve manier tot stand komen. Integraal door van meet af aan verantwoordelijken van aanpalende beleidsterreinen te betrekken bij de totstandkoming van de nota. Jeugdbeleid kenmerkt zich tenslotte door veel verschillende aspecten: gezondheid, ontwikkeling, educatie, gelijke kansen, ontplooiingsmogelijkheden, sport en bewegen, veiligheid, etc. Jeugdbeleid is alleen integraal als we hebben gezorgd dat de voorzieningen op elkaar zijn afgestemd en de samenwerking gestalte hebben gegeven.

De integrale afstemming heeft intern met de verantwoordelijke beleidsambtenaren plaatsgevonden. Na het vrijgeven van de nota voor de inspraak **in de gemeenteraad van 29 maart jl heeft ook de** externe integrale afstemming met vertegenwoordigers van basisonderwijs, voortgezet onderwijs, bureau jeugdzorg, politie en het jeugd- en jongerenwerk plaatsgevonden.

Nadat de gemeenteraad de concept nota jeugdbeleid heeft vrijgegeven voor de inspraak hebben wij uitvoering gegeven aan ons voornemen om de nota jeugdbeleid op een interactieve wijze tot stand te brengen. Insteek is geen jeugdbeleid zonder actieve participatie van de jeugd zelf bij de nota. Uitgangspunt hierbij is dat we geen jeugdbeleid willen maken over de hoofden van de jongeren heen. Om dit te bereiken hebben we de jongeren op diverse manieren benaderd. **Dit hebben we gedaan middels de jongerencampagne "Oh, Oh Etten-Leur"; wat wij doen voor de jeugd bepaal jij. In het kader van deze campagne zijn de volgende acties ondernomen:**

- overleg met het jongerenplatform.
- Gesprekken met leerlingen van 4 VWO, KSE; tevens contact tussen gemeenteraad en deze groep.
- Gesprekken met klas 3 VMBO van het Munnikenheide College middels lagerhuisdebat.
- Contacten met diverse hanggroepen i Etten-Leur
- Contact met jongeren in D'n Uitlaat en de meidengroep van de Vogelaar.
- Contact met jongeren middels hyves en een daaraan verbonden enquête

Daarnaast is de nota voorgelegd aan Surplus Welzijn, de diverse onderwijsinstellingen in Etten-Leur (zowel primair als Voortgezet onderwijs), de WMO adviesraad, de stichting scouting Etten-Leur en de diverse wijkverenigingen in Etten-Leur

De resultaten van dit inspraaktraject zijn neergelegd in het inspraakverslag van de nota jeugdbeleid 2012 2015. Dit is enerzijds een bundeling van de reacties en anderzijds worden op basis van deze reacties enkele conclusies getrokken. Naar aanleiding van deze conclusies zijn enkele

le wijzigingen doorgevoerd in deze nota jeugdbeleid. Het inspraakverslag is als bijlage bij deze nota gevoegd. In zijn algemeenheid stellen wij vast dat ook bij de jongeren een groot draagvlak is voor de diverse beleidsvoornemens in de nota jeugdbeleid.

De nota jeugdbeleid is als volgt opgebouwd:

- visie op jeugd
- Zorg rondom jeugd en gezin
- Jeugd en vrije tijd
- Jeugd en onderwijs
- Uitvoeringsprogramma jeugdbeleid
- Financiële paragraaf nota jeugdbeleid
- In de bijlage van de nota zijn cijfers van de jeugdmonitoren opgenomen in de passage zicht op de jeugd van Etten-Leur. Voorts geeft de bijlage info over het te realiseren jongeren centrum. Ook de regionale visie jeugdbeleid is als bijlage bijgevoegd **alsook het inspraakverslag van de nota jeugdbeleid.**

Gelet op het gegeven dat de nota in de raadsvergadering van november 2011 ter vaststelling bij de raad voorligt is de looptijd van de nota aangepast naar 2012 -2015.

2. Samenvatting nota jeugdbeleid:

Visie:

“kinderen en jongeren moet de mogelijkheid geboden worden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven.”

Dit is onze gemeentelijke visie op jeugd. Vanuit die visie wordt het brede jeugdbeleid beschreven. Vanuit een drietal hoofdthema's wordt het jeugdbeleid beschreven; zorg rondom jeugd en gezin, jeugd en vrije tijd en jeugd en onderwijs.

Inhoud nota:

Voor een groot deel betreft de nota jeugdbeleid een beschrijving van reeds bestaand beleid, wat we grotendeels voortzetten. Door deze nota wordt een totaaloverzicht op voornoemde thema's bij elkaar gebracht. Hierdoor ontstaat er inzage over wat er op het terrein van jeugd binnen onze gemeente plaatsvindt. Daarnaast is er ook een aantal nieuwe beleidsinitiatieven/ -voorstellen beschreven.

In deze samenvatting willen we met name even stilstaan bij deze nieuwe ontwikkelingen op het terrein van jeugdbeleid.

- de doorontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Sinds 1 december 2010 is het CJG in onze gemeente operationeel. Een plaats in onze gemeente dat zich moet ontwikkelen tot een punt waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren voor alles aangaande opgroeien en opvoeden terecht kunnen.

- Transitie (overgang) van de jeugdzorg van provincie naar gemeente.

Een omvangrijk proces, dat de komende jaren zijn beslag krijgt, waarmee alle taken op het gebied van jeugdzorg overgeheveld worden naar de gemeenten. Het betreft jeugd-ggz, provinciale jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd. Be-doeling is dat de CJG's gaan dienen als front-office voor alle jeugdzorg van de gemeenten. De ontwikkelingen op dit terrein zullen we nauwgezet volgen.

- alcohol- en drugspreventie

het actieprogramma van de nota volksgezondheid voor wat betreft het speerpunt terugdringen overmatig alcoholgebruik aansluitend op de regionale aanpak “think before you drink” wordt uitgevoerd. **Uit het inspraaktraject is ten aanzien van voorlichtingsactiviteiten naar voren gekomen dat deze zich moeten richten op zowel jongeren als hun ouders. En daar waar mogelijk moeten voorlichtingsactiviteiten uitgevoerd worden door (ervarings)deskundigen, zo mogelijk uit de eigen doelgroep (peer mediation)** Voorts wordt voorgesteld een specifiek project te starten gericht op alcohol en drugs in het verkeer. In dit project wordt aan beginnende bestuurders (voordat zij het rijbewijs halen) door Kentron een confronterende, interactieve informatieavond aangeboden waarbij jongeren op de risico's en soms dramatische gevolgen van “drankrijden” gewezen worden. Eenmaal deelgenomen en geslaagd dan kan een korting van 50% op de rijbewijskosten gegeven worden. **Uit het inspraaktraject is hiervoor een breed draagvlak gebleken.**

- Jongeren centrum / jongerenwerk.

Voortbordurend op hetgeen in het raadsprogramma opgenomen is, wordt voorgesteld te komen tot een groter jongeren centrum in de accommodatie De Beuken. Een jongeren centrum is een van de middelen om via vormende, educatieve, culturele en ontspannende activiteiten jongeren hulp te bieden bij de ontwikkeling tot zelfstandige volwassen individuen. Dit sluit naadloos aan bij de visie zoals hierboven aangegeven. Om van het jongeren centrum een succes te maken zal er ook in de personele sfeer geïnvesteerd moeten worden. Voorgesteld wordt de formatie

jongerenwerk met 1 fte uit te breiden alsmede het activiteitenbudget met €30.000,- te verhogen. Op basis van het inspraaktraject vragen we tevoren aan het jongerenwerk een plan van aanpak waarin zij aangeven hoe zij het bereik van het jongerencentrum gaan vergroten, hierin dient een pr plan opgenomen te zijn om de naamsbekendheid van het jongerencentrum te vergroten. Tevens dienen zij een activiteitenprogramma te overleggen dat aansluit bij de vraag van de jongeren.

- buurtsportwerk.

Deze werksoort heeft zijn meerwaarde in de afgelopen jaren bewezen op het terrein van verminderen bewegingsarmoede, tegengaan van overlast en bijdragen aan de leefbaarheid in de wijk. Ook de woonstichting onderschrijft de meerwaarde van deze functionaris en zien hierin een beproefde methode die zijn naast de wijk Grauwe Polder ook graag in de Wijk Hooghuis toegepast zien. Deze uitbreiding in acht genomen bedragen de kosten op jaarbasis € 80.000,-. 25 % van de kosten komen ten laste van het jeugdbeleid en ook binnen het sportbeleid zal voor 25% van de kosten ruimte gevonden moeten worden. De overige kosten komen voor rekening van de Woonstichting.

3. Visie op jeugd.

3.1. Visie jeugdbeleid Etten-leur

“Kinderen en jongeren moet de mogelijkheid geboden worden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven. “

De jeugd is de basis van onze samenleving. Of het goed gaat met de jeugd bepaalt in belangrijke mate de kwaliteit van onze samenleving, nu en in de toekomst. Investeren in de jeugd van nu is van vitaal belang, niet alleen voor de individuele ontplooiingsmogelijkheden van kinderen en jongeren, maar ook voor de sociale samenhang en een duurzame economische ontwikkeling.

Veranderende samenleving

In de afgelopen decennia is de betrokkenheid van de naaste omgeving met mensen die om onze kinderen geven minder vanzelfsprekend geworden. Er is sprake van een sterk geïndividualiseerde samenleving. Als er problemen of uitdagingen zijn, en die zijn er natuurlijk in veel gezinnen, blijkt dat de losse sociale inbedding ook nadelen heeft.

We hechten zeer aan onze vrijheid met als gevolg deze mindere sociale inbedding. Tegelijk hebben we behoefte aan opvang als het mis gaat en is er de algemene roep dat de overheid risico's indamt. Daarnaast zijn wij ons de afgelopen jaren teveel gaan focussen op 15 procent van de kinderen waar iets mee aan de hand is. Uiteraard blijft dit een belangrijke doelgroep, Ook moeten we nadenken over een gunstig opgroeklimaat voor alle kinderen. We willen als overheid een gunstig opgroeklimaat voor alle kinderen creëren. We dienen hierbij aandacht te hebben voor de sociale omgeving van kinderen. Het versterken van de eigen kracht van ouders, opvoeders en kinderen is hierin een belangrijk thema.

Versterken eigen kracht

We willen onze aandacht richten op preventie. We willen voorkomen dat kinderen op welke manier dan ook buiten de boot vallen. En wanneer kinderen toch niet goed mee kunnen of uitvallen (denk aan onderwijsachterstanden, schooluitval, werkloosheid of criminaliteit, of wanneer ouders het niet alleen redden) dan zal hen ondersteuning of zorg aangeboden moeten worden. Uitgangspunt in het jeugdbeleid is dat ieder een verantwoordelijkheid te vervullen heeft. Primair ligt er een verantwoordelijkheid bij ouders en het sociale netwerk. Insteek is het versterken van de eigen kracht. De eerste verantwoordelijkheid ligt dus bij de ouders en de kinderen /jongeren zelf. (een en ander past ook in het Wmo gedachtegoed.. “

Kansen bieden.

We willen het jeugdbeleid vooral formuleren vanuit de insteek om jongeren kansen te bieden. Het voorkomen van achterstanden en problemen staat hierbij centraal. Preventie, samenhang en coördinatie zijn de sleutelbegrippen in het jeugdbeleid.

Het leven van kinderen en jongeren speelt zich af op veel verschillende plaatsen (thuis, bij de kinderopvang, op school, maar ook in de buurt en bij de sportvereniging). Het jeugdbeleid beperkt zich niet tot een specifiek domein, maar legt juist verbindingen tussen de verschillende domeinen. Een voorbeeld hiervan is het terugdringen van overgewicht bij jongeren. Hierbij is het niet voldoende om alleen sportdeelname te stimuleren, maar het gaat dan ook om een gezonde schoolkantine, voldoende speelruimte in de wijk, voorlichting over gezonde voeding en veilige fietsroutes naar school.

Jeugdbeleid voor alle jeugdigen

Kern van het beleid is het vergroten van ontwikkelkansen en het voorkomen van achterstand en uitval. Kortom een brede aanpak. Het jeugdbeleid bevat dan ook preventieve, algemene, re-

pressieve en curatieve aspecten. Het preventieve aspect van jeugdbeleid, het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren vormt een belangrijk onderdeel van het beleid.

Algemene aspecten hebben betrekking op algemene voorzieningen voor de jeugd, zoals verschillende vormen van vrijetijdsbesteding voor alle jongeren. Deze voorzieningen zijn niet expliciet gericht op het voorkomen van problemen (hoewel zij wel een preventieve functie kunnen hebben), maar op het bevorderen van het welzijn van de jeugd.

Repressieve onderdelen van jeugdbeleid hebben bijvoorbeeld betrekking op het aanpakken van overlast en vernielingen door de politie. Curatief jeugdbeleid ligt vooral op het terrein van jeugdhulpverlening en daarmee (vooralsnog) onder verantwoordelijkheid van de provincie. Als gevolg van het huidige regeerakkoord gaat deze verantwoordelijkheid van Provincie naar gemeente. Met het formuleren van nieuw jeugdbeleid ontstaan mogelijkheden om dit beleidsterrein extra impulsen te geven. Nieuw is in feite niet het juiste woord, want ook in Etten-Leur is de afgelopen jaren al enorm geïnvesteerd op het terrein van jeugd. We zijn al een actieve gemeente op het terrein van jeugd. Op de verschillende aspecten van het jeugdbeleid staan we dan ook absoluut niet blanco. Van hieruit willen we met de nota jeugdbeleid nu wederom een kwaliteitsslag maken. In de nota kan onderscheid gemaakt worden in het voortzetten van bestaand jeugdbeleid, voorzetten van de inzet op aanpalende beleidsterreinen en nieuwe beleidsinitiatieven.

3.2 Regionale visie

Dat we in Etten-Leur al een actieve gemeente op het terrein van jeugd zijn mag ook blijken uit de rol die we hebben in de West-Brabantse samenwerking op het terrein van jeugd. Deze samenwerking tussen 18 gemeenten bestaat al enige jaren en eind 2010 is besloten om die ook de komende jaren voort te zetten. Ook bij deze samenwerking was er behoefte om de samenwerking vanuit een gezamenlijke visie vorm te geven. Aan de gemeente Etten-Leur is gevraagd hiervoor een voorzet te maken. Hiervoor hebben wij onze gemeentelijke visie als basis gebruikt. Deze visie is inmiddels omarmd door alle 18 West-Brabantse gemeenten. De regionale visie is als bijlage bijgevoegd.

3.3 Relatie WMO

Ook in het Wmo-beleidsplan 2008-2011 van onze gemeente zijn bij prestatieveld 2 kaders opgenomen die aandacht besteden aan de jeugd. Bij prestatieveld 2 van de Wmo gaat het over op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Enkele uitgangspunten die in de kadernota Wmo bij prestatieveld 2 zijn genoemd:

- continuering van samenhang en afstemming in de initiatieven van opvoedingsondersteuning
- continuering van een netwerk rondom het kind en zijn of haar opvoedingssituatie
- sluitende jeugdketen
- actief betrekken van jeugd

Bij de uitwerking van het jeugdbeleid, met name bij het onderdeel zorg rondom jeugd en gezin, zult u deze uitgangspunten herkennen.

Sommige onderwerpen/problemen van het jeugdbeleid zijn volhardend en vragen om een voortdurende inzet. Ook dit is een uitdaging die we met deze nota aangaan.

3.4 Benadering jeugdbeleid in drie delen

Voor ons valt de benadering van het jeugdbeleid in een drietal delen uiteen:

- Doelstellingen en acties gericht op **passende zorg voor alle jeugdigen**. Hierbij gaat het om het bieden van zorg met als doel het voorkomen van verergering van de problematiek in het gezin en/of bij de jeugdige.
- doelstellingen en acties die gericht zijn op de **brede ontwikkeling van alle jeugdigen**. Het gaat hierbij om een samenhangend aanbod van voorschoolse voorzieningen, onderwijs, sport en cultuur, waardoor kinderen en jongeren de kans krijgen om hun talen-

ten optimaal te ontplooiën, sociale vaardigheden op te doen en plezier te hebben. Om kinderen hiervoor kansen te bieden zijn laagdrempelige voorzieningen nodig. Daarbij gaat het deel om activiteiten binnen de school maar ook om activiteiten die plaatsvinden in de kinderopvang, het kinderwerk, jongerenwerk bij sportverenigingen en culturele instellingen.

- Doelstellingen en acties gericht op het **versterken van kansen aan ouders, kinderen en jongeren** die (tijdelijk) een extra steun in de rug kunnen gebruiken bij het opvoeden en opgroeien. Denk hierbij bijv. aan opvoedspreekuren of –cursussen georganiseerd vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin.

4. Zorg rondom jeugd en gezin.

Ten aanzien van dit thema willen we de volgende doelen realiseren.

- een fysiek en laagdrempelig inlooppunt (één loket) waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren voor alles aangaande opgroeien, opvoeden terecht kunnen
- vormgeven aan doelgroepgerichte hulpverlening van leerlingen middels een burgfunctie tussen leerling, ouders, school en hulpverleningsinstellingen
- vormgeven van een adequate informatievoorziening om te komen tot verbetering van de samenwerking tussen instellingen betrokken bij jeugd.
- het terugdringen van alcohol en drugsgebruik, het terugdringen en voorkomen van overgewicht en bewegingsarmoede en het terugdringen en voorkomen van depressie en eenzaamheid.

Dit doen we via de volgende onderdelen:

- ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin
- Schoolmaatschappelijk werk in het onderwijs, en
- de verschillende signaleringssystemen
- jeugd en gezondheid: alcohol- en drugspreventie, overgewicht, depressie.

Daarnaast wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed aan het voornemen van de regering om de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg onder te brengen van de provincie naar de gemeente. Er ligt bij het onderwerp zorg rondom jeugd en gezin een directe relatie met de op de vorige pagina genoemde onderdelen versterken van kansen aan ouders, kinderen en jongeren en de passende zorg voor alle jeugdigen.

4.1 Centrum voor jeugd en Gezin

Het centrum voor jeugd en Gezin betreft een fysiek en laagdrempelig inlooppunt waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren voor alles aangaande opgroeien opvoeden terecht kunnen. De volgende taken worden hierin gebundeld;

- jeugdgezondheidszorg; de consultatiebureaus en GGD
- de 5 Wmo-functies;
 - informatie & advies,
 - signalering
 - toeleiding naar hulp
 - licht pedagogische hulp
 - coördinatie van zorg
- schakel met bureau jeugdzorg
- schakel met Zorg- en Adviesteams.

Gemeenten hebben vanuit de rijksoverheid de plicht gekregen om uiterlijk vanaf 2012 over zo'n centrum te beschikken.

Het centrum voor Jeugd en Gezin wordt vormgegeven als een netwerk (samenwerkingsverband) van instellingen. Hier komt meer bij kijken dan het bundelen van taken en het verdelen van verantwoordelijkheden. Hierbij hoort ook een gezamenlijke pedagogische visie. Voorts worden de volgende uitgangpunten gehanteerd:

- opvoed- en opgroevragen zijn de normaalste zaak van de wereld.
- Soms is een helpende hand welkom
- Empowerment; het gaat om versterking van de competenties van de jeugd en hun ouders
- Eigen waarden; opvoedondersteuning is gericht op het overbrengen van basale normen en waarden, waarbinnen elk gezin de ruimte moet houden om zijn eigen normen te handhaven.
- Bereiken van moeilijke groepen; deze groepen moeten actief benaderd worden door outreachend te werken, zonodig via bemoeizorg.

Het fysieke centrum voor Jeugd en Gezin is sinds januari 2011 in Etten-Leur gesitueerd in de nieuwbouw aan de Kerkwerf. Op de begane grond van deze accommodatie is de laagdrempelige front-office van het CJG ingericht. De back-office van het CJG is elders in het gebouw gevestigd. In het gebouw zijn tenslotte ook de kernpartners van het CJG gevestigd, zoals Thebe, GGD West-Brabant, AMW en welzijn van Surplus Welzijn, MEE West-Brabant. Ook Bureau Jeugdzorg (tot dit moment nog een provinciale verantwoordelijkheid) zal hier vormgeven aan de aansluittaken, zodat hier op een simpele manier de contacten met de jeugdhulpverlening gelegd kunnen worden. En ook de contacten met de belangrijke vindplaats onderwijs worden zorgvuldig vormgegeven. Ook de GGZ Breburg is een kernpartner van het Centrum voor Jeugd en Gezin en voorts zullen er ook contacten gelegd worden met het veiligheidshuis. Het centrum voor Jeugd en Gezin zal moeten leiden tot een efficiëntere inrichting/afstemming van de zorgkant.

Enkele andere belangrijke onderdelen van het centrum voor Jeugd en Gezin zijn:

- de opvoed- en inloopsprekuren;
- De trajectbegeleiding op de peuterspeelzalen en basisscholen
- Het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs.
- De koppeling met het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.
- Casuïstiekoverleg in de back-office van het CJG.
- Een diversiteit van cursus aanbod vanuit het centrum voor Jeugd en Gezin

Op 1 december 2010 is de samenwerking tussen alle partners van het Centrum voor Jeugd en Gezin bevestigd in de samenwerkingsovereenkomst Centrum voor Jeugd en Gezin Etten-Leur en Zundert. In deze overeenkomst zijn de afspraken tussen de gemeenten Etten-Leur en Zundert en de kernpartners vastgelegd. De partijen verklaren dat zij instemmen met de beleidsvisie en het CJG concept zoals ze die gezamenlijk hebben vastgelegd in het ontwerpplan CJG Etten-Leur en Zundert. (deze stukken zijn in december 2010 ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad).

In de werkafspraken zijn met iedere samenwerkende organisatie prestatieafspraken 2011 en te leveren diensten 2011 schriftelijk vastgelegd en overeengekomen.

Naast de fysieke vormgeving van het centrum voor jeugd en gezin heeft ook de virtuele vormgeving van het centrum voor jeugd en gezin eveneens aandacht gevraagd. Uit de gegevens van de jeugdmonitor 0 t/m 11 jaar bleek tenslotte dat 43% van de ouders van deze leeftijdsgroep via internet op zoek gaat naar advies over opvoeding. Gelijktijdig met de fysieke vormgeving van het CJG is ook per 1 december 2010 het virtuele CJG (een laagdrempelige website voor opvoed- en opgroevragen) vormgegeven. Via www.cjgetten-leur.nl is voor opvoeders en verzorgers een website bereikbaar die antwoord geeft op grote en kleine vragen over opvoeden en opgroeien. Ook kunnen via de website digitaal allerlei vragen gesteld worden en is het mogelijk een afspraak te maken. Ook info over openingstijden, inhoudelijke onderwerpen, cursussen, de opvoed en inloopsprekuren etc. is allemaal op een zeer laagdrempelige wijze bereikbaar.

Voor verdere informatie volstaan wij hier met een verwijzing naar het bedrijfsplan Centrum voor Jeugd en Gezin Etten-Leur en Zundert., de samenwerkingsovereenkomst, de werkafspraken en de website www.cjgetten-leur.nl

Actiepunt(en):

- In 2012 de structurele basis realiseren voor een centrum voor jeugd en gezin, waarin de kernpartners GGD, Thebe, Bureau Jeugdzorg, MEE West-Brabant, Surplus Welzijn, GGZ Breburg en onderwijs nauw samenwerken.
- In 2011 uitvoering geven aan het communicatieplan CJG, waarmee het CJG zowel fysiek als digitaal onder de aandacht bij de inwoners van Etten-Leur gebracht wordt.
- Begin 2011 zal een 0 meting uitgevoerd worden op de items naamsbekendheid, bereik en klanttevredenheid. . Later gevolgd door een 1 meting.

4.2 Schoolmaatschappelijk werk

Doelstelling van het schoolmaatschappelijk werk is het hulp bieden aan leerlingen, ouders en/of leerkrachten. De schoolmaatschappelijk werker voert daartoe gespreken met leerling en/of ouders. Als dit niet voldoende is om de problemen op te lossen, of als andere hulp nodig is, wordt bekeken welke hulpverlening of instantie hiervoor geschikt is. Dan vindt verwijzing plaats.

Het schoolmaatschappelijk werk heeft een brugfunctie tussen leerling, ouders, school en hulpverleningsinstellingen. Schoolmaatschappelijk werk is een vorm van doelgroepgerichte hulpverlening als specifieke taak van het algemeen maatschappelijk werk.

Naast hulpverlening heeft de schoolmaatschappelijk werker de volgende taken: signaleren, consultatie bieden, informatie en advies geven en doorverwijzen. Schoolmaatschappelijk werk wordt zowel in het primair als voortgezet onderwijs vormgegeven.

De schoolmaatschappelijk werker participeert in de verschillende zorgnetwerken die er binnen de scholen zijn. In deze structurele overlegsituaties worden signalen, ontwikkelingen, maar vooral zorgwekkende leerling situaties besproken. Andere deelnemers aan deze netwerken kunnen zijn: de school zelf, GGD, Bureau Jeugdzorg, psycholoog, leerplichtambtenaar, politie. Enkele voorbeelden van problemen waarbij het schoolmaatschappelijk werk hulp kan bieden:

- pesten en gepest worden
- sociale vaardigheden
- problemen in de thuissituatie
- problemen op school
- gescheiden ouders
- (rouw)verwerking
- verslaving
- depressieve gevoelens

Het schoolmaatschappelijk werk geven we al enkele jaren vorm via Surplus Welzijn, het onderdeel algemeen maatschappelijk werk. In de afgelopen jaren heeft deze werksoort zijn meerwaarde duidelijk bewezen. De vraag om maatschappelijk werk neemt alleen maar toe door een toenemende problematiek van jongeren op de scholen. Uit de verslagen zoals wij die ontvangen wordt duidelijk dat de problematiek zich concentreert op sociale problemen, emotionele problemen en opvallend gedrag.

Het aantal met het schoolmaatschappelijk werk besproken leerlingen stijgt nog ieder jaar: In het schooljaar 2007-2008 zijn 207 leerlingen uit het voortgezet onderwijs besproken met het schoolmaatschappelijk werk, wat geleid heeft tot 160 hulpverleningstrajecten. (in het schooljaar 2006-2007 bedroeg het aantal nog 170 en 98 hulpverleningstrajecten) .In het afgelopen schooljaar 2009-2010 betrof het 218 besproken leerlingen, waaruit 176 hulpverleningstrajecten zijn voortgekomen.

Via de prestatie-afspraken met Surplus Welzijn wordt de voortgang en de resultaten van het schoolmaatschappelijk werk gevolgd.

De meerwaarde van het schoolmaatschappelijk werk wordt niet alleen door ons erkend maar ook door het onderwijs. Het voortgezet onderwijs van Etten-Leur neemt dan ook de helft van de kosten van het schoolmaatschappelijk werk voor hun rekening. Hiermee wordt ook in financiële zin uitwerking gegeven aan de gedeelde verantwoordelijkheid van onderwijsveld en gemeente op dit onderdeel van het onderwijs- en jeugdbeleid. Dus niet alleen in woord maar ook in financiële betrokkenheid.

Hiervoor is een vierjarig convenant tussen gemeente en VO gesloten waardoor er voor de jaren 2009-2012 voor 24 uur schoolmaatschappelijk werk voor het VO ingekocht wordt. Deze 24 uur schoolmaatschappelijk werk is ingebed in de structuur van het Centrum voor Jeugd en Gezin,

waardoor de relatie tussen CJG en onderwijs vormgegeven wordt. Op een outreachende wijze (de schoolmaatschappelijk werkers zijn werkzaam in het VO) zit het CJG in de vindplaats onderwijs.

Ook in primair onderwijs kennen we het schoolmaatschappelijk werk. Dit hebben we via het onderwijs en zorgcentrum vormgegeven via de trajectbegeleiders. Ook deze functionarissen worden ondergebracht in de structuur van het centrum Jeugd en Gezin. Het betreft 22 uur per week schoolmaatschappelijk werk voor het primair onderwijs. Bij de verdere uitwerking van het CJG zullen afspraken gemaakt worden met het primair onderwijs, waarbij onze inzet is dat het primair onderwijs hun huidige inzet voor het schoolmaatschappelijk werk ook in de toekomst handhaaft.

Actiepunt(en)

Huidig beleid continueren middels:

- uitvoering geven aan het vierjarig convenant Schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs
- voortzetten van de trajectbegeleider Primair Onderwijs (= schoolmaatschappelijk werk primair onderwijs)

4.3 signaleringssysteem zorg voor jeugd; verwijzindex, elektronisch kinddossier.

Om te komen tot een kwalitatief sterke integrale jeugd(gezondheids)zorg is een adequate informatievoorziening een belangrijke, noodzakelijke randvoorwaarde. De doelstelling om te komen tot deze adequate informatievoorziening geven wij op een drietal wijzen vorm.

Het elektronisch kinddossier

Het elektronisch kinddossier (EKD) is de elektronische versie van het huidige papieren JGZ-dossier. Het primaire doel van het EKD is het ondersteunen van de bij de jeugdgezondheidszorg direct betrokken hulpverleners bij de uitvoering van hun taak. Het EKD is hiermee een belangrijke bron van informatie over de gezondheid van onze jeugd.

De landelijke verwijzindex risicojongeren.

Naast het EKD kennen we de Landelijke Verwijzindex Risicojongeren. De verwijzindex registreert meldingen van jeugdigen tot 23 jaar. Hulpverleners melden risico's die de ontwikkeling van een specifieke jeugdige in gevaar kunnen brengen. Dit risico moet feitelijk vast te stellen zijn. De verwijzindex houdt bij hoeveel risico's over een jeugdige worden gemeld. Zijn er over een jeugdige twee of meer meldingen in de Verwijzindex gedaan dan worden de betrokken hulpverleners actief vanuit de Verwijzindex geïnformeerd. De betrokken hulpverleners weten dan dat er een melding is gedaan, door wie en over welke jeugdige. De verwijzindex bevat geen inhoudelijke informatie.

Signaleringssysteem zorg voor jeugd.

Tot slot kennen we nog het signaleringssysteem zorg voor jeugd, dat nog een stapje verder gaat. Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd is bedoeld om problemen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 – 23 jaar in een vroegtijdig stadium te signaleren en vervolgens de coördinatie van zorg te organiseren. Op deze manier moeten risico's met kinderen en jongeren worden voorkomen. Het automatisch regelen van de coördinatie van zorg is het onderscheid met de landelijke verwijzindex, er wordt een casemanager/een trajectverantwoordelijke aangewezen.

In de keten van jeugdzorg werkt een groot aantal instellingen samen.

Elk voelt zich vanuit zijn eigen invalshoek zeer verantwoordelijk voor de problemen van of met

jongeren. Dat vergt optimale samenwerking, coördinatie, informatie-uitwisseling en afstemming, maar dat werkt nog niet altijd vanzelfsprekend.

Soms gaat het niet goed en dan dreigt er een jongere tussen wal en schip te vallen. Soms gaat het zelfs echt mis. Dat moeten we zoveel mogelijk voorkomen.

De volgende doelen worden met het signaleringssysteem gerealiseerd:

- het verbeteren van de samenwerking tussen de betrokken keteninstellingen rondom één jeugdige
- het vroegtijdig signaleren van problemen waardoor risico's in een vroegtijdig stadium kunnen worden beperkt.
- Het actief ondersteunen van de coördinatie van zorg. (vastleggen van de instelling die functioneel verantwoordelijk is voor de integrale hulpverlening aan een jeugdige en voor het uitzetten en bewaken van acties rondom een jeugdige.

Het lokale signaleringssysteem zorg voor jeugd is aangesloten op de landelijke verwijsindex Risicojongeren. Wanneer er signalen worden afgegeven over een jeugdige buiten de grenzen van een gemeente of regio waar de jeugdige woont, dan geeft de landelijke verwijsindex deze signalen door naar de lokale/regionale systemen.

In tegenstelling tot de lokale/regionale systemen regelt de landelijke index geen coördinatie van zorg in de keten. Dit wordt dus in onze lokale systeem zorg voor jeugd geregeld. Wij constateren dat het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd nog beter ingebed moet worden bij de deelnemende organisaties. Deze constatering geldt overigens voor alle 18 West-Brabantse gemeenten. Gelet op onze gemeentelijke regierol ten aanzien van dit systeem ondernemen we vanuit de regio acties om komen tot een betere inbedding en gebruik van het signaleringssysteem bij de deelnemende organisaties.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw convenant voor de samenwerking rondom het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd. Hierbij zal enerzijds teruggeblikt worden (evaluatie) alsook vooruit gekeken worden om te komen een betere signalering via het signaleringssysteem.

Actiepunt(en):

- deelname aan Elektronisch Kinddossier (EKD), verwijsindex en signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.
- Lokale instellingen en scholen aanspreken op het vroegtijdig te signaleren zodat problematiek in een vroeg stadium aangepakt kan worden en hiermee een beter gebruik van Zorg voor Jeugd realiseren.
- doorontwikkeling van bestaande zorgstructuren.

4.4 Transitie (overgang) van de jeugdzorg van provincie naar gemeente.

Toelichting op landelijke ontwikkelingen.

In het regeerakkoord is het voornemen opgenomen om de jeugdzorg naar gemeenten over te hevelen. Er bestaat al geruime tijd grote zorg over het functioneren van de jeugdzorg. De huidige manier waarop de jeugdzorg is georganiseerd en opereert zal een wezenlijke verandering moeten ondergaan. De effectiviteit van de jeugdzorg zal door een stelselherziening verbeterd moeten worden. Hiertoe zullen door het kabinet de volgende maatregelen getroffen worden:

- er moet één financieringssysteem komen voor het huidige preventieve jeugdbeleid, de huidige vrijwillige jeugdzorg, de jeugd LVG (Licht verstandelijke gehandicapten) en de jeugd-ggz.

- In de lijn van het advies van de Parlementaire werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg, worden gefaseerd alle taken op het gebied van jeugdzorg overgeheveld naar de gemeenten. Het betreft hier: jeugd-ggz (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet), provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd. Preventie en vrijwillige hulpverlening wordt in goed afstemming met gedwongen hulpverlening georganiseerd door (samenwerkende) gemeenten.
- De centra voor jeugd en gezin die inmiddels gerealiseerd zijn, zullen bij de overheveling naar de (samenwerkende) gemeenten gaan dienen als front-office voor alle jeugdzorg van de gemeenten.

Door deze ontwikkeling ontstaan mogelijkheden om te komen tot een meer samenhangend en eenvoudiger jeugdstelsel.

Overigens is het een zeer aanzienlijke en ingrijpende operatie die ons als gemeente te wachten staat.

Op dit moment is er nog geen tijdspad afgesproken voor de decentralisatie van de jeugdzorg. In de wandelgangen wordt 2015 als transitiejaar genoemd.

Door de transitie worden gemeenten financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg die nu onder het rijk, de provincies, de gemeenten, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet valt. In het regeerakkoord is opgenomen dat alle gelden die hier momenteel in omgaan (inclusief de 90 mln die provincies vanuit hun algemene middelen inzetten voor jeugdzorg) verminderd met een efficiency-korting van 300 mln, worden overgeheveld naar gemeenten. Door het samenvoegen van de verschillende financieringsstromen en het laten vervallen /anders vormgeven van het recht op zorg zijn gemeenten in staat maatwerk te leveren en kan het stelsel van zorg voor jeugdigen doelmatiger en doeltreffender vormgegeven worden is de gedachte in het regeerakkoord.

Onze gemeenteraad heeft in haar vergadering van 13 december 2010 een kritische houding aangenomen ten opzichte van de voorgenomen transitie van de jeugdzorg naar gemeenten en de voorgenomen korting op de middelen voor deze werksoort. Onderliggende gedachte is dat de taak alleen kwalitatief goed uitvoerbaar is indien hiervoor voldoende financiële middelen voor beschikbaar gesteld worden.

Voorts wil men binnen de jeugdzorg een eigen bijdrage invoeren. Bij uithuisplaatsing wordt deze bijdrage (tenminste) gelijk gemaakt aan de besparing die in een gezin optreedt als gevolg van het uithuis plaatsen van een kind. Concreet wordt hierbij dan uitgegaan van een eigen bijdrage van 3400 euro per kind per jaar. Daarnaast wordt er een eigen bijdrage ingevoerd. Voor (ouders van) jeugdigen die AWBZ zorg ontvangen. En verder wordt een eigen bijdrage ingevoerd in de extramurale jeugdzorgverlening.

Cijfers van het Sociaal en Cultureel Planbureau laten zien dat de vraag naar gespecialiseerde jeugdzorg jaarlijks met gemiddeld 7,5% groeit. Ook de jeugd-ggz en het speciaal onderwijs voor kinderen met psychische en gedragsproblemen laten een ongekende groei zien.

Aanpak regio West-Brabant.

Om te komen tot een kentering in deze ontwikkeling hebben we in het West-Brabantse een regionaal actieplan opgesteld waarmee met provinciale steun versneld lokale preventieve hulp ontwikkeld wordt. Uitgangspunt is hierbij een Stelsel in Balans, hulp of zorg wordt ingezet volgens het principe "licht waar mogelijk, zwaar waar nodig". Het tijdig bieden van lichte, vrije toegankelijke hulp in de directe leefomgeving van kinderen kan verergering van problemen voorkomen. Vanwege de hiervoor genoemde groei in de gespecialiseerde jeugdzorg is het van groot belang om met gezamenlijke inspanningen te komen tot terugdringen van de zware gespecialiseerde zorg.

Met behulp van de provinciale subsidieregeling wordt van de gemeenten inzet verwacht op versterking van de eigen kracht van kinderen en gezinnen en versterking van het lokale hulpaanbod, zowel preventief als in de nazorg.

Ondanks dat we in deze paragraaf spreken over transitie naar gemeenten zal regionale samenwerking noodzakelijk zijn. Enerzijds vanwege het gegeven dat een aantal gemeenten een te beperkte omvang hebben om dergelijke omvangrijke taken op te pakken en anderzijds is de uitvoering van een aantal taken in handen van regionaal werkende instellingen.

Ondanks het feit dat het bestuursakkoord Rijk VNG en IPO dit voorjaar niet tot overeenstemming heeft geleid, twijfelt er niemand aan dat het proces van de transitie van de jeugdzorg doorgang zal krijgen. Dit omvangrijke proces wordt deels regionaal opgepakt. (met regionaal bedoelen we hier de samenwerking van 18 gemeenten) Hiervoor is ondertussen een aanjaagteam transitie jeugdzorg gevormd. In dit aanjaagteam hebben ambtenaren van de gemeenten Bergen op Zoom, Roosendaal, Breda en Etten-Leur zitting.

Dit najaar wordt een regionale visie op de transitie van de jeugdzorg opgesteld, welke ter goedkeuring aan de 18 gemeenten wordt voorgelegd. Tevens willen we nadrukkelijk inzetten op vergroting van de deskundigheid van ambtenaren en besturen op deze nieuwe beleidsvelden die onder verantwoordelijkheid van de gemeente worden gebracht. Dit doen we via de zgn. "tour de jeune" waarbij we ambtelijk bestuurlijk het veld gaan verkennen. De periode tot zomer 2012 willen we hiervoor uittrekken zodat onze kennis vergroot wordt. Naar ons idee noodzakelijk om te zijnertijd te kunnen komen tot goed onderbouwde keuzes.

Deze keuzes zullen noodzakelijk zijn om dat de verantwoordelijkheid voor dit beleidsterrein naar de gemeente komt. nadat er een fikse financiële korting op doorgevoerd is. Dit betekent dat we het op een andere wijze zullen moeten vormgeven dan tot op heden is gebeurd. We spreken dan ook liever over de transformatie van de jeugdzorg dan over de transitie.

In het traject van vergroten van kennis en deskundigheid willen we nadrukkelijk ook de gemeenteraad meenemen.

Actiepunt(en):

- De ontwikkelingen met betrekking tot de transitie van de jeugdzorg van provincie naar gemeente te volgen en daar waar nodig op deze ontwikkeling anticiperen
- Uitvoering geven aan het regionale actieplan, waarmee versneld lokale preventieve hulp ontwikkeld wordt. .

4.5 Jeugd en gezondheid; alcohol en drugspreventie, overgewicht, depressie, veilig vrijen.

Op 10 februari 2009 heeft het college de Nota volksgezondheidsbeleid Etten-Leur 2009-2012 vastgesteld. Drie speerpunten van beleid in deze nota worden nadrukkelijk uitgewerkt ten aanzien van de doelgroep jeugd, namelijk:

- het (verder) terugdringen en voorkomen van overmatig alcoholgebruik,
- het (verder) terugdringen en voorkomen van overgewicht en bewegingsarmoede
- en het terugdringen en voorkomen van depressie en eenzaamheid.

In het bij de nota horende activiteitenplan zijn de beoogde acties voor de komende jaren opgenomen. We willen dit reeds in gang gezette beleid voortzetten. Tevens willen wij in deze paragraaf aandacht besteden aan veilig vrijen

4.5.1 Alcohol- en drugspreventie.

Het verder terugdringen en voorkomen van overmatig alcoholgebruik is een van de speerpunten in de nota volksgezondheid Etten-Leur 2009 – 2012. Hierin zijn de volgende doelstellingen geformuleerd en vastgesteld:

- geen alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar. De doelstelling is het alcoholgebruik te hebben teruggebracht van 34% in 2007 naar 28% in 2012.
- Het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik door jongeren van 16 – 25 jaar; het voorkomen van openbare orde problematiek is een afgeleide doelstelling hiervan.
- Het voorkomen en vroegtijdig signaleren van schadelijk alcoholgebruik bij specifieke risicogroepen en probleemdrinkers.

Bestaand beleid

Jongeren drinken te vroeg, te veel en te vaak. Alcohol is schadelijk voor jongeren en overmatig alcoholgebruik leidt tot veel gezondheidsschade en maatschappelijke problemen.

Alle 18 gemeenten in West-Brabant hebben de preventie van alcoholmisbruik door jongeren als speerpunt benoemd in hun nota's lokaal gezondheidsbeleid. De leefwereld van jongeren houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Door regionaal te werken aan de alcoholproblematiek van jongeren zijn gemeenten beter bestand tegen weerstand tegen bepaalde maatregelen, wordt voorkomen dat jongeren uitwijken naar buurgemeenten en komt de boodschap inhoudelijk sterker over en wordt meer draagvlak gecreëerd.

De regionale aanpak is eind 2009 gestart middels het project "Think before you drink".

Speerpunten binnen dit regionale project zijn:

- Het ontwikkelen en uitvoeren van een publiekscampagne. Een brede publiekscampagne, gericht op jongeren en hun ouders, om inzicht te geven in de gevaren van overmatig alcoholgebruik met als doel te komen tot gedragsverandering.
- Afstemming regelgeving op basis van Drank- en Horecawet in relatie met afspraken met Voedsel- en Warenautoriteit. Doel is een pakket van voorwaarden in beeld te brengen dat mogelijk is om alcoholgebruik door jongeren terug te dringen, resulterend in een modelbeleidsregel die door alle 18 gemeenten gebruikt kan worden.
- Grensoverschrijdende samenwerking om aanknopingspunten te zoeken voor samenwerking in beleid- en regelgeving met de Belgische buurgemeenten.
- HALT aanpak. Begin mei 2010 is gestart met de vernieuwde HALT-aanpak, waarbij jongeren verplicht worden een programma van twee bijeenkomsten bij te wonen om hen te informeren en confronteren met de werking van alcohol. Ook de ouders worden bij dit traject betrokken.
- Afstemming hokken en keten. In de gemeenten Roosendaal en Zundert worden pilots in de vorm van een wedstrijd uitgevoerd om hokken en keten in beeld te krijgen.
- Protocol alcoholintoxicatie. De drie ziekenhuizen in Breda, Roosendaal en Bergen op Zoom hebben een protocol alcoholintoxicatie vastgesteld met afspraken hoe te handelen bij ziekenhuisopname met doorverwijzing naar Novadic-Kentron.

In de nota volksgezondheidsbeleid is vastgesteld dat het project "Think before you drink" leidend is in de uitvoering van lokale activiteiten. Deze regionale aanpak staat lokale activiteiten overigens niet in de weg. Lokale activiteiten en de regionale aanpak zijn aanvullend aan elkaar en zullen elkaar zelfs versterken.

Al sedert enkele jaren zijn wij als gemeente actief op het terrein van alcohol- en drugspreventie. De aanpak op dit terrein krijgt vorm via een werkgroep alcohol- en drugspreventie. In deze werkgroep hebben de volgende instellingen zitting.

- Novadic Kentron
- GGD – West-Brabant
- KSE
- Munnikenheide College

- Basisonderwijs Etten-Leur
- Politieteam Etten-Leur
- Jongerenwerk van Surplus Welzijn
- Gemeente Etten-Leur (afdeling Samenleving en afdeling Vergunning en handhaving)

Het doel van verslavingspreventie is het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van problemen op het gebied van gezondheid en veiligheid. Aspecten die een rol spelen in verslavingspreventie zijn:

- gedragsverandering en verandering van leefwijzen
- uitstel van het eerste gebruik van middelen, verminderen van het gebruik van middelen, voorkomen van problematisch gebruik en de daaruit voortkomende gezondheidsschade.
- Het vroegtijdig signaleren van problemen en zorgvuldig verwijzen bij problematisch gebruik om ergere problematiek te voorkomen.
- Zoveel mogelijk voorkomen van de problemen die gebruikers veroorzaken in hun directe omgeving en voor de maatschappij.

In de aanpak is het van belang om te komen tot een samenhangende verzameling van preventieve interventies, die gericht zijn op individu en omgeving en die worden geleverd door een netwerk van organisaties. Door de brede samenstelling van de werkgroep drugspreventie is het mogelijk tot deze aanpak te komen.

Het COT-rapport van juni 2009, waarin de drugsscenes rondom Breda worden geïnventariseerd, wordt met name aandacht gevraagd voor het GHB-gebruik in onze gemeente. Hierover ontvangen wij ook verontrustende signalen van jongerenwerk, politie en openbaar ministerie. Kortom het blijft noodzakelijk om intensief en op verschillende wijzen aan de slag te blijven met het onderwerp verslavingspreventie.

Aansluitend hierop heeft op dinsdag 14 juni jl. een informatieavond over de GHB problematiek plaatsgevonden. In aanwezigheid van tal van maatschappelijke organisaties en met een grote aanwezigheid van de gemeenteraad hebben we kennisgenomen van de problematiek. Zeker de verhalen van een jongere en van een ouder van een aan GHB verslaafde jongere hebben grote indruk gemaakt.

Op deze avond hebben we zeker onze kennis over dit onderwerp vergroot. Er zijn echter ook een aantal zaken genoemd die wat ons betreft om een nadere uitwerking vragen. Zo is met name gewezen op de noodzaak om vroegtijdig te signaleren. Het is van belang aan het begin van problematiek signalen op te vangen en vervolgens hiermee aan de slag te gaan alvorens problemen zich verdiepen en verergeren. Dit najaar willen we dan ook met hiervoor aangewezen organisaties als Novadic Kentron bezien op welke wijze we de deskundigheid van sleutelfiguren op de vindplaatsen kunnen verbeteren. (denk hierbij aan deskundigheidsbevordering van onderwijzend personeel)

Als tweede punt willen wij in overleg treden met Novadic Kentron en CJG om te bezien op welke wijze we een netwerk rondom een drugsverslaafde jongere kunnen vormen. Ook dit was een punt dat tijdens de bijeenkomst naar voren werd gebracht. Deze acties krijgen een plaats in het uitvoeringsprogramma van deze beleidsnota.

In de afgelopen jaren is reeds een lokaal preventie-aanbod ontwikkeld. De belangrijkste elementen hieruit zijn.

- in het voortgezet onderwijs (zowel Munnikenheide College als KSE) staat het project de gezonde school en genotmiddelen centraal in het preventieprogramma. In deze aanpak worden een viertal activiteiten onderscheiden, namelijk
 - o training van docenten
 - o voorlichting aan ouders
 - o schoolbeleid

- o lessen op scholen

Onderzocht wordt om deze methodiek ook al in te zetten in de groepen 7 en 8 van het primair onderwijs.

- voorlichting aan de diverse straatgroepen/hanggroepen in onze gemeente door de straathoekwerker van Novadic/Kentron. Deze voorlichting wordt vaak samen met de vindplaatsgericht jongerenwerker van Surplus Welzijn gegeven. In deze contacten wordt door wijkagenten, jongerenwerkers en de veldwerker van Kentron geconstateerd dat bepaalde groepen jongeren op straat op een zorgwekkende wijze alcohol en drugs gebruiken. Naar aanleiding hiervan wordt steeds naar vernieuwende aanpakken omgezien. In dit kader is in 2009 het project “maken filmquiz tijdens low budget weekeind in België”. Inmiddels heeft via een intensieve inzet van jongerenwerk en veldwerker een deel van de groep zijn gebruik aangepast. De methodieken die gebruikt worden moeten zoveel mogelijk aansluiten bij de leefwereld van de jongeren. Het verfilmen van een quiz over alcohol- en drugsgebruik sluit aan bij de leefwereld van de jongeren.
- Ook de plaatselijke horeca is benaderd om een rol te spelen in de preventie-aanpak. Tot ons genoegen zien wij ook daar bereidheid tot medewerking. In verschillende horecagelegenheden worden displays geplaatst met daarin info-kaarten over de onderwerpen Alcohol, Coke, GHB, Wiet, XTC, Speed, Combi's en mixen. Ook is er bereidheid van horecagelegenheden om hun (bar en security)personeel deel te laten nemen aan een cursus eerste hulp bij drank en drugsincidenten. Hierdoor zal dit personeel beter kunnen signaleren daarnaast informatie ontvangen over hoe te handelen in het geval deze incidenten zich voordoen.
- Sedert enkele jaren worden aan het voortgezet onderwijs middelen beschikbaar gesteld om een confronterende theatervoorstelling in te kunnen kopen waardoor de alcohol en verslavingpreventie op een confronterende wijze bespreekbaar wordt gemaakt naar de VO-leerlingen. De afgelopen jaren is dit een methodiek gebleken, die aansluit bij de jeugd.
- Ook in het primair onderwijs wordt aandacht besteed aan deze problematiek. Enkele lesbrieven van het project “doe effe normaal” zijn hiervoor uitermate geschikt.

Nieuwe beleidsinitiatieven.

In het kader van de regionale aanpak “Think before you drink” is als nieuw speerpunt gekozen het alcoholgebruik in sportkantines en overige verenigingsgebouwen.

Middels het BAS project (beleid, alcohol en sport) van Novadic-Kentron wordt bezien of sportverenigingen ondersteuning geboden kan worden om te komen tot een integraal alcoholpreventieplan voor de sportverenigingen. Enkele kaders die wij in regionaal verband willen voorstellen om mee te geven aan de verenigingen zijn:

- er wordt geen alcohol geschonken in de sportkantine en overige verenigingsgebouwen tot een half uur na de laatste jeugdwedstrijd. (jeugdwedstrijd is jeugd tot 16 jaar)
- De prijzen van alcoholische dranken liggen op eenzelfde niveau als elders in de plaatselijke horeca. Daarentegen kunnen prijzen van niet alcoholische dranken op een lager niveau liggen.
- Uiteraard wordt er niet geschonken aan jeugd onder de 16 jaar.

Via het sportplatform wordt draagvlak gecreëerd voor een dergelijke aanpak.

Bijzondere aandacht willen wij hier vragen voor het onderwerp alcohol/drugs en verkeer.

Jongeren die kort hun rijbewijs hebben, kruipen vaak met drank op achter het stuur. In 2008 stapte een op de twintig beginnende bestuurders met teveel alcohol op in de auto. In een uitgaansnacht van vrijdag op zaterdag blaast 11,3 procent van de jonge automobilisten een promillage van meer dan 0,2. De risico's van alcoholgebruik en verkeer zullen voor een ieder duidelijk zijn. Gelet op de hierboven genoemde zorgwekkende cijfers willen we ook graag hierop een preventieve activiteit ontwikkelen. We zijn voornemens om samen met Novadic/Kentron een informatieavond aan beginnende bestuurders aan te bieden (voordat ze het rijbewijs ha-

len). In die avond zal op een confronterende interactieve wijze ingegaan worden op de risico's en de soms dramatische gevolgen van "drankrijden".

Hierbij zal gebruik worden gemaakt van methodieken waarbij men ervaart wat drank met je doet. Na afloop van deze avond ontvangt met een certificaat. Als men eenmaal geslaagd is dan krijgt men 50% korting op de kosten van het afhalen van een rijbewijs. De legeskosten voor rijbewijs bedragen per 1 januari 2011 € 42,50. In 2010 zijn 387 eerste rijbewijzen afgegeven. De kosten van dit project bedragen dan $387 \times 50\%$ van € 42,50 = € 8,223,75.

Novadic/Kentron heeft aangegeven erg enthousiast te zijn over dit voornemen en zij hebben uitgesproken dat men vanuit hun organisatie graag de cursus willen geven, zonder dat dit extra kosten voor onze gemeente met zich meebrengen. Naar hun idee is het perfecte methode om op die wijze selectieve preventie toe te passen. **Tijdens het inspraaktraject is gebleken dat er een breed draagvlak is voor dit project.**

Actiepunt(en):

- voortzetten en versterken preventie-aanbod alcohol en drugs in samenwerking met GGD, Novadic-Kentron, onderwijs, politie en jongerenwerk
- **In het kader van de GHB-problematiek wordt ingezet op deskundigheidsbevordering van onderwijzend personeel om te komen tot verbetering van de signalering en netwerkvorming rondom drugsverslaafden.**
- uitvoeren actieprogramma nota volksgezondheid voor wat betreft speerpunt terugdringen overmatig alcoholgebruik aansluitend op de regionale aanpak "Think before you drink"
- uitvoering geven aan project alcohol/drugs en verkeer.

4.5.2 Overgewicht

Overgewicht is een toenemend volksgezondheidsprobleem bij jeugdigen. Uit zowel de jeugdmonitor 0 t/m 11 jaar als de jeugdmonitor 12 t/m 17 jaar is informatie te halen ten aanzien van de problematiek van overgewicht. Uit de jeugdmonitor 0 t/m 11 jaar is vast te stellen dat 10% van de ouders van mening is dat de kinderen iets tot veel te zwaar zijn; 12 % van de kinderen heeft overgewicht en bij 3% is sprake van obesitas. Deze problematiek laat eenzelfde lijn zien in geheel Brabant.

Opvallend is dat in de jeugdmonitor 12 t/m 17 jaar vastgesteld wordt dat significant minder jongeren dan in de regio last hebben van overgewicht (9% tegenover 13% regionaal). Uit de registratiecijfers van de GGD blijkt dat zowel voor intern als extern aangevraagde onderzoeken in Etten-Leur geldt dat de zorg om een te zwaar kind nog steeds één van de meest voorkomende redenen is voor een PGO (periodiek geneeskundig onderzoek).

Duidelijk is dat overgewicht tot ernstige gezondheidsrisico kan leiden. Daarom is de aanpak van overgewicht dan ook één van de speerpunten in de nota volksgezondheidsbeleid Etten-Leur 2009-2012 .

Doelstelling is, dat het percentage jeugdigen met overgewicht moet dalen:

0-11 jaar: van 15% naar 13% in 2012

12-18 jaar: van 7% naar 5% in 2012

Middels de monitoren van de GGD kunnen we bezien of deze doelstellingen gehaald zijn. Om deze doelstellingen te bereiken, wordt ingezet op de volgende actiepunten.

Actiepunt(en) (bestaand beleid):

- de signalerende rol van de jeugdgezondheidszorg nog intensiever inzetten om overgewicht op te sporen en te voorkomen.
- Het voortzetten van interventieprojecten binnen het primair onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs, om de kennis over het belang van gezond eten en voldoende bewegen te vergroten, alsmede om vaardigheden aan te leren om gezonder te gaan eten (ontbijten, meer groente en fruit, minder frisdrank) en meer te gaan bewegen.
- Een integrale aanpak van overgewicht binnen de gemeente met medewerking van jeugdgezondheidsorganisaties, voor- en vroegschoolse educatie, scholen, sportverenigingen ed.
- Het voortzetten en het verder ontwikkelen van het beleid om (school)omgeving, zoals parken en speelplaatsen beweegvriendelijk in te zetten.
- Het voortzetten en het verder inrichten van een gezonde schoolomgeving, bv. een gezonde schoolkantine, naschoolse sportmogelijkheden.

4.5.3 Depressie.

Uit de jeugdmonitor 12 t/m 17 jaar blijkt, dat 13% van de jongeren de eigen geestelijke gezondheid slecht vindt, in de regio is dit 15%. Van de jongeren heeft 8% de afgelopen 12 maanden suïcide overwogen (regio 10%).

Doelstelling in de nota volksgezondheidsbeleid wat betreft de jeugd is om (licht) depressieve klachten bij jeugdigen (12 t/m 17 jaar) terug te brengen van 13% in 2008 naar 11% in 2012.

Ook hier geldt dat we dit via de monitoren van de GGD metertijd kunnen toetsen.

Om deze doelstelling te bereiken, is wat betreft de jeugd, het volgende actieplan opgesteld.

Actiepunt(en) (bestaand beleid):

- het voortzetten en verder ontwikkelen van het ingezette beleid inzake de zorgstructuren binnen het primair en voortgezet onderwijs. De beide scholen voor voortgezet onderwijs (KSE en Munnikenheide College) hebben een ZAT (zorgadviesteam) gevormd. Ook voor het primair onderwijs wordt de wet op het Primair onderwijs aangepast met de verplichting om te komen tot een Zat. In overleg met de WSNS organisatie zal bezien worden op welke wijze dit het meest efficiënt ingericht kan worden.
- Het voortzetten en verder ontwikkelen van vaardigheden van leerkrachten van het primair en voortgezet onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs, gericht op het vroegtijdig herkennen, signaleren van depressiviteit bij kinderen/jeugd.
- Het ontwikkelen van een laagdrempelige voorziening voor informatie en advies en indien nodig daarop aansluitend doorverwijzing vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin dat in januari 2011 vanuit het gezondheidscentrum aan de Kerkwerve operationeel is.
- In samenwerking met de GGZ Regio Breda (één van de kernpartners in het CJG) zal een beschrijving gemaakt worden van een integraal aanbod op het terrein van preventie van depressie met daarin specifieke activiteiten voor bepaalde risicogroepen, waaronder kinderen en jeugd.
- Het voortzetten en zonodig uitbreiden van interventies, gericht op het versterken van sociale emotionele vaardigheden.
- Het inzetten van interventies, gericht op het opbouwen van probleemoplossende vaardigheden.

4.5.4 Veilig vrijen.

Jongeren blijken nog lang niet alles te weten over SOA/HIV, voortplanting, anticonceptie en maagdelijkheid. Er is dan ook extra aandacht nodig voor jonge starters, laag opgeleiden en allochtone jongeren die seksueel actief zijn. Deze groepen zijn vooral te vinden op het ROC. Bij de inkoop van maatwerkproducten bij de GGD is dan ook dit produkt ingekocht, waardoor in het voorjaar 2011 voorlichtingen ingepland zijn op het Kellebeekcollege om aan deze onderwerpen aandacht te besteden.

Voorts wijzen wij in aanvulling op dit onderwerp op het produkt lentekriebels. Doelgroep van dit project zijn leerlingen en ouders en leerkrachten van de basisscholen. De week van de lentekriebels is een landelijk project dat als doel heeft relationele en seksuele vorming in het onderwijs te implementeren. Hiertoe vindt ook deskundigheidsbevordering plaats vanuit de GGD naar de leerkrachten die geen of weinig ervaring hebben in het geven van lessen relationele en seksuele voorlichting. In het schooljaar 2009-2010 hebben vier basisscholen uit Etten-Leur deelgenomen aan dit project.

Tot slot wijzen wij in dit kader op het voorlichtingsaanbod via de website van het Centrum voor Jeugd en Gezin www.cjgetten-leur.nl waar veel informatie over deze onderwerpen te vinden is voor de doelgroep jongeren.

Ook bij het inlooppunt aan de Kerwerwe kunnen jongeren terecht voor informatie over dit onderwerp.

5. Jeugd en vrije tijd.

Met behulp van dit thema willen we de volgende doelen realiseren.

- De jeugd kansen bieden en achterstanden en problemen bij jongeren voorkomen.
- De jeugd kansen bieden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven.

Onze gemeentelijke rol op dit onderdeel van het jeugdbeleid vindt zijn basis in de gemeentelijke visie op het terrein van jeugd zoals verwoord is in hoofdstuk 2 van deze nota.

Met dit in het achterhoofd willen we vervolgens de onderdelen van jeugd en vrije tijd voorleggen:

- jongerencentrum/ jongerenwerk
- formatie jongerenwerk / buurtsportwerk
- jongeren op straat
- jongeren en speelbeleid
- scouting en jeugdland
- jeugd en sport
- jeugd en cultuur.

5.1 Jongerencentrum/ jongerenwerk

Waarom een jongerencentrum?

Doelstelling van het jeugdbeleid is dat jongeren handvatten geboden wordt om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassen individuen. Vastgesteld is dat deze ontwikkeling niet altijd zonder problemen gaat. De cijfers (wachtljsten) vanuit bureau Jeugdzorg, de gegevens van de jeugdmonitoren van de GGD en gegevens vanuit openbare orde en veiligheid onderschrijven dit. Een jongerencentrum (waarmee we de jongeren een fysieke ontmoetingsplaats geven) is één van de middelen om via vormende, educatieve, culturele en ontspannende activiteiten jongeren hulp te bieden bij de ontwikkeling tot deze zelfstandige volwassen individuen. Deze hulp wordt geboden door professionele jongerenwerkers die in het jongerencentrum aanwezig zijn. Een jongerencentrum sluit voor een belangrijk deel aan op de visie jeugdbeleid zoals die in het begin van de nota jeugdbeleid is geformuleerd.

Waarom zouden we nu een jongerencentrum in onze gemeente willen realiseren?

De volgende argumenten zijn hiervoor van toepassing:

- een jongerencentrum kan naar ons idee een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen van het jeugdbeleid.
- Met een jongerencentrum kunnen jongeren kansen geboden worden zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. Het jongerencentrum is een middel om via het jongerenwerk jongeren activiteiten aan te bieden die hun helpen om deze zelfstandige volwassenen te worden. In de activiteiten zal een goede balans moeten zitten van vormende, educatieve, ontspannende, culturele en creatieve activiteiten.
- Middels het vindplaatsgericht jongerenwerk is het mogelijk om hanggroepen op straat op overlastgevende locaties toe te leiden naar deze accommodaties om hen te helpen daar een zinvolle vrijetijdsbesteding te vinden. Overigens merken we hierbij op dat we niet de illusie moeten hebben dat door een jongerencentrum de overlastproblematiek van hanggroepen helemaal zal doen verdwijnen. Wel kan het tot een verlichting van de problematiek in de openbare ruimte leiden. Ook na realisatie van een jongerencentrum zullen jongeren elkaar op straat blijven treffen.
- Een jongerencentrum is een grote wens van het jongerenwerk en het jongerenplatform in onze gemeente. In de jeugdmonitor van de GGD is aangegeven dat 6% van de jeugd een jeugdhonk mist (Aantal jongeren Etten-Leur per januari 2009 12 t/m 18 jaar bedraagt 3.502 jongeren; 6% hiervan is 210 jongeren)

- Ook door de gemeenteraad is in het afgelopen jaar uitgesproken dat zij voorstander zijn van een jongerencentrum

Kijkend naar de visie en doelstellingen van het jeugdbeleid zijn ook wij ervan overtuigd dat een jongerencentrum een belangrijke bijdrage kan leveren aan de gestelde doelen.

Rol jongerenwerk in relatie tot jongerencentrum.

De doelstelling van het jongerenwerk is;

“het bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van jongeren, individuele keuzes, het ontwikkelen van sociale competenties en relaties met anderen (leeftijdsgenoten, buurtbewoners, instanties, enz.) Het jongerenwerk richt zich op de leefwereld van jongeren. Het gaat daarin verder dan alleen het aanbieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding, het heeft een duidelijke agogische functie”.

Voor jongeren is het ontmoeten van leeftijdsgenoten een belangrijke activiteit. Buiten schooltijd gebeurt dit vaak op straat, bij bovenwijkse speelvoorzieningen (Krajicek Playground, Cruiffcourt), in een jongerenvoorziening (d'n Uitlaat) en op andere locaties. Een manier om op een laagdrempelige wijze ontmoeting in een jongerencentrum gestalte te geven is bijvoorbeeld rondom culturele of recreatieve activiteiten. Poolbiljarten, tafelvoetballen, muziekstudio, internetten zijn daarvan voorbeelden. Door het aanbieden van activiteiten (samen met / vanuit vrijwilligers) in deze sfeer wordt tevens ingegaan op de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding van jongeren. Er moet hierbij sprake zijn van een divers activiteitenaanbod zodat voorkomen wordt, dat een bepaalde subcultuur van de jongeren het jongerencentrum zich toeëigent. Het jongerencentrum moet met haar activiteitenaanbod een diversiteit van jongeren aanspreken.

Het jongerenwerk heeft als belangrijke taak het creëren en beheren van ontmoetingsplekken/ jongerenaccommodaties, zodat jongeren elkaar kunnen treffen. Hierbij dient het jongerenwerk zorg te dragen voor begeleiding. Uiteraard kunnen ook vrijwilligers een rol spelen bij het beheer van een jongerencentrum.

In een jongerencentrum wordt jongeren de gelegenheid geboden hun talenten te ontwikkelen en te verdiepen. Alle faciliteiten die een jongerencentrum ter beschikking heeft kunnen daarvoor gebruikt worden, al dan niet met begeleiding. Het jongerenwerk helpt, stimuleert en steunt jongeren in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassen individuen.

Activiteiten jongerenwerk

In het activiteitenaanbod van het jongerenwerk zal een dusdanige diversiteit van activiteiten opgenomen moeten worden dat er zowel voor diverse leeftijdsgroepen als voor de verschillende subculturen van jongeren een aansprekend activiteitenaanbod gerealiseerd wordt. Hiermee dient voorkomen te worden dat een bepaalde subcultuur van de jongeren het jongerencentrum opeist. Het jongerencentrum moet voor alle jongeren bereikbaar zijn.

Een goed divers activiteitenaanbod bepaalt tevens de omvang van een jongerencentrum. Welke doelstellingen wil je bereiken, welke doelgroepen wil je bereiken en met welke activiteiten wil je dit doen. De doelstellingen van het jongerenwerk zijn hiervoor al aangegeven. Ook is aangegeven, dat een jongerencentrum zich richt op de jeugd tot 18 jaar. De invulling van een divers activiteitenprogramma is primaire verantwoordelijkheid en deskundigheid van het jongerenwerk. Wel is uit de contacten die we met Surplus Welzijn gebleken dat een jongerencentrum van deze tijd minimaal zal moeten beschikken over een grotere zaal/ruimte voor grootschaligere jongerenactiviteiten. Voor de echt omvangrijke jongerenactiviteiten dienen de accommodaties Turfschip en Nobelaer gebruikt te worden. Daarnaast zal het te realiseren jongerencentrum over meerdere ruimten moeten beschikken, zodat verschillende groepen gelijktijdig opgevangen kunnen worden. Het jongerencentrum zal zeker ruimte moeten bieden aan ontmoeting, muziekstudio/muziekactiviteiten, meidenwerk, voorlichtende activiteiten (bijv. van Kentron) en een ruimte voor vergaderingen, poolen, internetten, tv kijken.

Realisering jongerencentrum

De huidige accommodatie van D'n Uitlaat is te beperkt van omvang om te kunnen functioneren als jongerencentrum. D'n Uitlaat is in feite op dit moment niet meer als een huiskameropvang die ruimte kan bieden aan de opvang van een kleine groep jongeren. De huidige ruimte heeft ook weinig mogelijkheden om vormende, educatieve en culturele activiteiten aan te bieden. In feite is de ruimte alleen geschikt om aan kleine groepen jongeren ontmoeting aan te bieden. Uitgangspunt in het gemeentelijk accommodatiebeleid is dat er zoveel mogelijk sprake is van multifunctioneel gebruik van de gemeentelijke gebouwen. Voorts is in het raadsprogramma opgenomen dat er onderzoek uitgevoerd moet worden naar de mogelijkheden om een jongerencentrum in een bestaande accommodatie onder te brengen. Dit is ook als zodanig opgenomen in de accommodatienota die op 13 december 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld. Voor een jongerencentrum is het van belang dat jongeren zich hier ook thuisvoelen. Er moet een sfeer voor jongeren gecreëerd worden. Ook in de accommodatienota wordt dit erkend. Dit is volgens de accommodatienota van toepassing voor de doelgroepen jongeren en ouderen.

We willen vooraf enkele randvoorwaarden/criteria benoemen, waaraan een jongerencentrum zou moeten voldoen. Deze kunnen tegelijkertijd als toetsingscriteria gelden voor de beoordeling van de verschillende alternatieven van een jongerencentrum:

- centrale ligging van een jongerencentrum
- een jongerencentrum dient verschillende ruimten te bevatten
- de ligging van een jongerencentrum dient zodanig te zijn dat er voldoende afstand tot woningen is.
- Een jongerencentrum moet de mogelijkheid bieden om de sfeer van jongeren te creëren en een laagdrempelig karakter hebben.
- Het is een meerwaarde als er sprake kan zijn versterking van functies onder elkaar en multifunctioneel gebruik.

Wat hebben we nu ?

Zoals eerder gesteld beschikken wij thans over een kleinschalige huiskameropvang voor jongeren in d'n Uitlaat. D'n Uitlaat maakt onderdeel uit van het gebouw de Beuken. In dit gebouw de Beuken zitten op dit moment nog het peuterspeelzaalwerk "Het Beukennestje" en scouting Lambertus. Scouting Lambertus beschikt ook over nieuwbouw direct gelegen achter de Beuken.

Voorstel:

In de hiervoor genoemde accommodatienota (vastgesteld door de raad op 13 december jl.) is een brede school Centrum voor PC onderwijs gepland in het huidige schoolgebouw D'n Overkant aan de Lambertusstraat. Als onderdeel van deze brede school zal een geïntegreerde kinderopvangvoorziening (kinderopvang en peuterspeelzaalwerk) gerealiseerd worden. In danwel het huidige gebouw d'n Overkant danwel het vrijkomende gebouw de Appelgaard. Hierdoor komt er ruimte vrij in het jeugdgebouw de Beuken. We willen graag onderzoeken of het peuterspeelzaalwerk vooruitlopend op de hierboven genoemde ontwikkelingen al ondergebracht kan worden in het schoolgebouw d'n Overkant aan de Lambertusstraat.

Door deze ontwikkelingen ontstaan er mogelijkheden om ruimte in de Beuken te creëren voor een grotere jongerenaccommodatie. De naast d'n Uitlaat gelegen ruimte in de Beuken kan hierdoor beschikbaar komen voor het jongerenwerk. De scoutinggroep die hier thans gebruik van maakt kan gebruik gaan maken van de vrijkomende ruimte van het peuterspeelzaalwerk. Ook willen we afspraken maken met de scouting om de grote zaal in de Beuken primair beschikbaar te stellen aan het jongerenwerk en medegebruik van de zaal aan scouting. En tevens willen we de kantoormuimte op de eerste verdieping van de Beuken beschikbaar stellen aan het jongerenwerk. Deze ruimte wordt nu nog door de WSW beheerders gebruikt die elders in het gebouw ruimte moeten vinden.

Bovenstaande mogelijke ontwikkeling hebben wij gepolst bij het jongerenwerk van Surplus om vast te kunnen stellen of er enig draagvlak is voor een dergelijke ontwikkeling. Dit draagvlak is zeker aanwezig.

De jongerenwerkers ervaren met het huidige beperkte jongerencentrum d'n Uitlaat dat het steeds moeilijker wordt om jongeren te prikkelen en te activeren. Het huidige jongerencentrum voldoet niet aan de voorwaarden die jongeren vragen en nodig hebben. De ruimte is niet praktisch ingedeeld. Er kan geen individueel gesprek plaatsvinden, er kan geen cursus, training, vergadering of workshop plaatsvinden. Er is een ruimte waar je alleen maar kan poolen, tafelvoetballen, computeren etc. Bij voorlichtingsactiviteiten moet het jongerencentrum worden verbouwd en worden jongeren op elkaar gestapeld om zo ruimte te creëren. De vraag naar een jongerencentrum waar je een breed scala van jongerenactiviteiten kunt organiseren is toegenomen. De tijd van een jongerencentrum met alleen opvang is voorbij. Jongeren vragen meer om een jongerenactiviteitencentrum.

Tevens is het met een groter jongerencentrum met meerdere ruimten mogelijk om meer zorggroepen (hanggroepen die nu op straat vertoeven) in het jongerencentrum te halen.

In de bijlage van deze nota is aangegeven hoe het jongerenwerk de invulling /vormgeving van het jongerencentrum ziet.

In het inspraaktraject "Oh, Oh, Etten-Leur" is het jongerencentrum nadrukkelijk onderwerp van discussie geweest. Zowel in het overleg met de scholieren van KSE en Munnikenheide College als bij de hanggroepen op straat en de groepen in D'n Uitlaat is dit besproken. Hierbij is het niet vreemd dat zowel de hanggroepen als de groepen in de D'n Uitlaat de voornemens om te komen tot een groter jongerencentrum en uitbreiding van activiteiten en formatie van harte toejuichen. Bij de scholieren ligt dit wat genuanceerder. Overigens werd door de KSE scholieren in het debat met de gemeenteraad ook aangegeven dat een investering in een groter jongerencentrum een goede zaak.

Ook in de hyvesenquête is het jongerencentrum een onderwerp geweest wat verder bevraagd is. Hieruit blijkt dat op dit moment slechts 9% van de respondenten wel eens naar het jongerencentrum D'n Uitlaat gaat. Daar staat tegenover dat op het moment dat er een nieuw jongerencentrum is 25% aangeeft dat hun deelname aan het jongerencentrum afhankelijk is van activiteiten aanbod en inrichting van het jongerencentrum en 24% geeft aan het nog niet te weten. 44% geeft aan niet naar het jongerencentrum te gaan. Op basis hiervan mag de conclusie getrokken worden dat met een goed activiteiten aanbod en een goede inrichting een aanzienlijke groep jongeren met het jongerencentrum te bereiken is.

Muziek, ontspanning en sport worden als belangrijkste activiteiten vanuit het jongerencentrum genoemd.

Gelet op deze resultaten willen wij het jongerenwerk nadrukkelijk om een plan van aanpak vragen, waaruit duidelijk wordt hoe zij het bereik van het jongerencentrum gaan vergroten. Tevens zullen wij aan het jongerenwerk een activiteitenprogramma vragen dat aansluit bij de vraag van de jongeren.

Goed doortimmerde plannen zijn wat ons betreft een voorwaarde alvorens we de hieronder genoemde middelen daadwerkelijk beschikbaar stellen.

Door het realiseren van een groter jongerencentrum in de Beuken ontstaat er op de Terreinen Beuken/ Wipakker een soort jeugdplein waar de volgende op jeugd gerichte voorzieningen gerealiseerd worden:

- jongerencentrum
- scouting Lambertus.
- Instuif het Zorgenkind
- Stichting Jeugdland

Ook zijn ter plaatse voldoende buitenterreinen beschikbaar om buitenactiviteiten te kunnen ontwikkelen en zijn de voorzieningen voor jeugd centraal in de gemeente gesitueerd. Er ligt ten slotte een grote groene ruimte tussen de gebouwen van Wipakker en Lambertusstraat die door scouting, jeugdland, jongerenwerk etc. gebruikt kan worden. Voorts is er in de Lambertusstraat ook nog een gymzaal beschikbaar die 's avonds gebruikt kan worden voor de sportactiviteiten van het jeugd- en jongerenwerk.

Om de Beuken geschikt te maken voor eigentijds jongerenwerk zullen de nodige investeringen gedaan moeten worden. In overleg met het jongerenwerk zal aan de hand van een op te stellen programma van eisen een en ander geconcretiseerd moeten worden.

Taakstellend kan voor deze investering/aanpassing van het gebouw een bedrag geraamd worden van € 100.000,-- (het betreft een interne verbouwing)

Ten aanzien van de exploitatiekosten merken wij op dat het gebouw de Beuken op dit moment exploitatietechnisch al volledig in de gemeentebegroting is opgenomen. Hierin treedt geen verandering op.

Uitbreiding formatie

Naast de investering in het gebouw zal ook geïnvesteerd moeten worden in de omvang van de formatie van het jongerenwerk om zorg te dragen voor voldoende kwaliteit van begeleiding in het jongerenwerk. Dit is wat ons betreft een voorwaarde om het jongerencentrum tot een succes te maken. Dus niet alleen nu investeren in de hardware (het jongerencentrum) maar ook in de software (formatie jongerenwerk en activiteitenbudget).

Zoals hierboven opgemerkt zal er zowel gebouwelijk als in de personele sfeer geïnvesteerd moeten worden. Op het moment dat we een jongerencentrum gerealiseerd hebben zal de formatie jongerenwerk met 1 fte uitgebreid moeten worden en zullen we het activiteitenbudget met € 30.000,-- (raming) moeten optrekken.

De totale kosten van dit project ramen wij op:

- investeringskosten aanpassing gebouw de beuken ten behoeve van open jeugd en jongerenwerk € 100.000,--..
- exploitatie gebouw de Beuken budgettair neutraal. Exploitatiekosten zijn al opgenomen in de gemeentebegroting.
- kosten uitbreiding formatie, 1,0 fte. € 86.724,--
- uitbreiding activiteitenbudget voor jongerencentrum € 30.000,--

Actiepunt(en):

- realiseren van een jongerencentrum in "De Beuken".
- Uitbreiding van de formatie jongerenwerk en het activiteitenbudget jongerenwerk.

5.2 Formatie jongerenwerk / buurtsportwerk

Doelstellingen van het buurtsportwerk zijn:

- het vergroten van sociale competenties
- het verkleinen van achterstanden
- het bevorderen van gezond gedrag door meer te bewegen en daarmee overgewicht terug te dringen of te voorkomen.

Maar ook worden bijdragen geleverd aan de leefbaarheid in de buurt en het kansenprofiel van een brede school.

Naast de in het vorige hoofdstuk genoemde formatie jongerenwerk is er tijdens het BOS-project (buurt, onderwijs, sport) ook formatie buurtsportwerk bij Surplus Welzijn ingekocht. Met deze formatie zijn extra sportactiviteiten voor de basisschooljeugd en de jeugd van 12 t/m 18 jaar georganiseerd.

Met deze formatie werd een bijdrage geleverd aan de BOS-doelstellingen: “verminderen van bewegingsarmoede” en “tegengaan van overlast”.

Gedurende het BOS-project verzorgde de buurtsportwerker drie dagen per week een naschools sportaanbod voor kinderen van groepen 3-8. Hierbij legt hij verbindingen met sportverenigingen uit Etten-Leur. Daarnaast verzorgde hij twee avonden per week een sportaanbod voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Ook is de buurtsportwerker contactpersoon voor het Cruiffcourt.

De activiteiten van het buurtsportwerk lopen goed en er worden veel kinderen en jongeren bereikt. In de periode van het BOS-project (augustus 2006 – juni 2009) hebben 960 kinderen/jongeren deelgenomen aan de activiteiten van het buurtsportwerk.

Voor de periode van augustus 2009 t/m juni 2011 is m.b.v. middelen van de lokale educatieve agenda en het gemeentelijk sportbeleid de functie van sportbuurtwerker veilig gesteld.

In het najaar van 2010 is het overleg opgestart met de Woonstichting Etten-Leur met het verzoek om financiële bijdrage in het voortzetten van de buurtsportwerker. De meerwaarde van het buurtsportwerk wordt ook door de Woonstichting Etten-Leur onderschreven. Graag willen zij hierover een meerjarige afspraak maken.

Voorts ziet de woonstichting hierin een beproefde methode die zij ook graag elders in Etten-Leur (bijvoorbeeld de wijk Hooghuis) uitgevoerd zien. Onze insteek bij het maken van afspraken met de woonstichting is dat zowel de WEL als de gemeente 50% bijdragen in de kosten van het buurtsportwerk.

De kosten voor 0,5 fte buurtsportmedewerker bedragen € 34.632,--. Indien het buurtsportwerk ook in de wijk Hooghuis gestalte krijgt, bedragen de totale kosten afgerond € 70.000,-- op jaarbasis. De bijkomende kosten voor huur sportaccommodaties ramen wij op € 10.000,--. Bij een 50% bijdrage vanuit de Woonstichting bedragen de gemeentelijk te dekken kosten op jaarbasis € 40.000,--

Gelet op de gedeelde verantwoordelijkheid tussen sportbeleid enerzijds en jeugdbeleid anderzijds wordt voorgesteld om 50% van deze kosten ten laste te brengen van het jeugdbeleid. De extra te ramen structurele kosten in het jeugdbeleid bedragen dus op jaarbasis € 20.000,--. In de huidige middelen van het sportbeleid is onvoldoende ruimte aanwezig om ook van die zijde een dergelijk bedrag vrij te maken. In de nieuw vast te stellen sportbeleidsnota zal dit aan uw raad voorgelegd worden om hiervoor extra middelen beschikbaar te stellen, danwel via de besluitvorming inzake de ombuigingen hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

Actiepunt(en):

- 50% van de kosten van de buurtsportmedewerker ad. € 20.000,-- structureel te ramen in de gemeentebegroting t.l.v. het jeugdbeleid.

5.3 Jongeren op straat

Inrichting openbare ruimte.

Zoals ook bij het onderdeel jongerencentrum aangegeven is ontmoeting van jongeren een belangrijke bezigheid voor de jongeren. Dit gebeurt op verschillende locaties, waarvan er een de straat is. De ontmoeting op straat gebeurt op formele maar ook op informele ontmoetingsplaatsen. Met formele ontmoetingsplaatsen bedoelen wij specifieke daarvoor aangewezen of ingerichte ontmoetingsplaatsen voor jongeren.

Naast deze ontmoetingsplaatsen zoeken de jongeren ook zelf hun plekken waar zij elkaar treffen. Het zien en gezien worden is voor jongeren erg belangrijk.

Bij de inrichting van de openbare ruimte zullen we steeds rekening moeten houden met de mogelijkheid tot het creëren van ontmoetingsmogelijkheden voor jongeren. Wij gaan er tenslotte vanuit dat jongeren elkaar in de wijk moeten kunnen treffen. Ontmoetingsplekken horen thuis in de wijk, jongeren maken immers een belangrijk onderdeel uit van onze samenleving. Daarnaast is er op deze manier sociale controle en houden we er met elkaar zicht op wat er bij de jongeren leeft. Bij de inrichting van de openbare ruimte moeten we er dus op alert zijn dat er ruimten gecreëerd worden die zich lenen voor de inrichting van een ontmoetingsplek voor jongeren.

Daarnaast is het van belang dat jongeren betrokken worden bij de inrichting van deze ontmoetingsplekken. Door deze manier van werken zal een dergelijke ontmoetingsplek ook iets van de jongeren zelf worden. Op dit moment zijn wij met een groep jongeren aan de slag om een ontmoetingsplek in het centrum in te richten. Aanvankelijk was hier de lokatie Oude Bredaseweg / Schoonhout in beeld. Gelet op de vele bezwaren bij deze locatie hebben wij nu de locatie nabij de carpoolplaats aan de Couperuslaan op het oog. Het ontwerp voor deze locatie is van de hand van een Etten-Leurse studente van Sint Joost. Dit ontwerp is kortgesloten met de groep jongeren. Door deze wijze van werken hebben wij er vertrouwen in dat deze plek ook daadwerkelijk door de jongeren gebruikt gaat worden en dat men op een juiste wijze met deze ontmoetingsplek om zal gaan. Een dergelijke werkwijze om te komen tot ontmoetingsplekken voor jongeren is wat ons betreft een voorbeeld voor de toekomst. Hierbij zouden we samen met de jongeren ook tot huisregels voor deze ontmoetingsplekken willen komen ("hanging by the rules") Overigens is op een soortgelijke wijze in het verleden ook 't Kotje aan de Papenstraat tot stand gekomen.

Vindplaatsgericht jongerenwerk

Voor de ontmoeting van jongeren op straat is het naast het realiseren van geschikte ontmoetingsplekken ook van belang dat er voldoende formatie vindplaatsgericht jongerenwerk is. Vindplaatsgericht jongerenwerk is niet gebonden aan een locatie. De vindplaatsgericht jongerenwerker zoekt jongeren actief op straat of elders op, waarbij de jongerenwerker vanuit het belang van jongeren bemiddelt, vertaalt en verbindt tussen samenleving en jongeren. De jongerenwerker richt zich op de versterking van ontplooiingskansen van zowel individuele als groepen jongeren. Meer dan tot op heden willen wij sturing geven aan de invulling van de functie van het vindplaatsgericht jongerenwerk. Wij willen bepalend zijn ten aanzien van de invulling van deze functie, voor wat betreft inzet op locaties, werktijden, welke hanggroepen te benaderen etc. Hiertoe willen wij taakstellend periodiek overleg voeren met Surplus Welzijn. Hierbij zal de ambtenaar openbare orde en veiligheid een belangrijke rol vervullen. Hierdoor kan de relatie gelegd worden met de bijzondere opsporingsambtenaren en politie. Tevens kan het centrale meldingensysteem van de gemeente waarin we de jongerenoverlast centraal registreren als input gebruiken voor het periodieke overleg.

Relatie met wijkgericht werken.

Voor enkele onderdelen van het jeugdbeleid is er een nadrukkelijke relatie met het wijkgericht werken. Dit betreft de vormgeving van het speelbeleid, waarin de wijkbewoners een belangrijke rol vervullen bij het tot stand komen van de speelplannen. Hierover hieronder meer.

De speelplannen hebben een directe verbinding met de wijkplannen zoals die in het kader van het wijkgericht werken tot stand komen. Tevens hopen wij dat deze wijkontwikkelingsplannen ons informatie geeft over geschikte jongerenontmoetingsplaatsen in de wijk. Wij hopen dat WOP's door de wijk gedragen geschikte locaties oplevert.

Uit het inspraaktaject is duidelijk geworden dat ontmoetingsplaatsen in de openbare ruimte voor de jongeren tegemoet komt aan een vraag van jongeren.

Integraal overleg; werkgroep integratie jongeren in de woonomgeving.

Jongeren op straat is overigens niet alleen een item voor het jongerenwerk, ook andere partijen dienen hier een uitdrukkelijke rol te vervullen.

Hiertoe heeft de gemeente een werkgroep integratie jongeren in de woonomgeving sinds enkele jaren ingesteld. Aan de hand van een logboek van de jongerenwerker worden hier de verschillende groepen jongeren besproken. In dit logboek wordt een beschrijving gegeven van de groep jongeren met daarin een beschrijving van de eventuele overlast van die groep. In de werkgroep (bestaande uit jongerenwerk, buurtbeheer, politie en beleidsadviseur jeugd) wordt vervolgens de aanpak in gezamenlijk overleg vastgelegd.

De aanpak van de jongeren is vaak een juiste mix tussen preventie en repressie.

Door bovenstaande werkwijze houden we zicht op de jongeren op straat en kan adequaat worden gereageerd naar individuele jongeren of de groep.

Ten aanzien van de repressieve aanpak heeft de burgemeester eind 2010 vanuit haar rol als portefeuillehouder openbare orde en veiligheid een brief gezonden naar ouders van jongeren die zich ophouden in hanggroepen en waar we ons zorgen over maken. De zorg die we hebben delen we hierbij met de ouders. Zij zijn tenslotte de eerstverantwoordelijke voor hun kinderen. Vaak zijn ouders niet op de hoogte wat hun kinderen in de avonduren op straat uitvoeren. In de brieven wordt ook gewezen op de mogelijkheden van opvoedingsondersteuning van het centrum voor jeugd en gezin. Naast deze brief voor de ouders van 18 minners is er ook een brief uitgegaan naar de 18 jaar en ouderen. Deze brief is aan de jongeren zelf gericht waarbij zij gericht aangesproken worden op hun gedrag.

Naast een groepgerichte aanpak is er dus ook sprake van een individueel gerichte aanpak.

De omvang van de formatie vindplaatsgericht jongerenwerk is op dit moment 1 fte. Gelet op de toename van de problematiek heeft Surplus Welzijn een verzoek tot uitbreiding van de formatie ingediend.

Op dit moment geven wij er de voorkeur aan om de formatie accommodatiegericht jongerenwerk uit te breiden (dit in verband met de wens om te komen tot een jongerencentrum) en structurele gelden vrij te maken voor de buurtsportmedewerker.

Overigens zijn wij ervan overtuigd dat uitbreiding van deze werksoorten ook voor een verlichting van het vindplaatsgericht jongerenwerk zal zorgen. Daarnaast zijn de scheidingen in de functies van jongerenwerk niet zo scherp dat er niet naar behoefte op de twee werksoorten ingezet zou kunnen worden.

Actiepunt(en):

- voorzetten vindplaatsgericht jongerenwerk met bestaande formatie, waarbij we als gemeente nadrukkelijk een rol willen vervullen met betrekking tot de invulling van deze functie.
- Voortzetten beleid jop's en werkgroep integratie jongeren in de woonomgeving. .

5.4 Jongeren en speelbeleid

Het interessante van jeugdbeleid is dat alle facetten van jeugdbeleid invloed hebben op elkaar. Een goede vormgeving van het speelbeleid zal naar onze overtuiging een positieve bijdrage leveren aan het welzijn van de jeugd. In de afgelopen jaren hebben we een kwaliteitsimpuls gegeven aan het speelbeleid. Er zijn extra middelen vrijgemaakt om deze kwaliteitsimpuls te kunnen doen.

Een goede omgeving om buiten te spelen is niet alleen belangrijk voor kinderen, maar dient ook het algemeen belang. Een omgeving met spelende kinderen is levendig. Er zijn vaker en meer mensen op straat waardoor de sociale veiligheid verbetert. Buiten spelende kinderen dragen bij aan het ontstaan en behoud van een sociaal netwerk in de buurt, niet alleen tussen de kinderen maar ook tussen ouders. Dit creëert een zekere stabiliteit in de buurt. Immers een plek die goed is voor kinderen is een goede plek voor iedereen.

De actieradius verschilt van leeftijdsgroep tot leeftijdsgroep. De jongste kinderen hebben een kleine actieradius en zullen dus in hun directe woonomgeving speelmogelijkheden moeten kunnen vinden.

Niet alleen voor kinderen is het van belang dat er voldoende geschikte buitenruimte beschikbaar is. Ook jongeren zijn belangrijke gebruikers van de openbare ruimte.

Wanneer jongeren buiten zijn, hangen ze vaak wat rond. Dat lijkt doelloos, maar is het niet. Net zoals buiten spelen voor kinderen een doel op zich is, is ook rondhangen voor jongeren een doel op zich. Rondhangen met groepen of groepjes vrienden, samen kletsen en langs winkels slenteren zijn bij uitstek sociale activiteiten. Meestal komen jongeren samen voor de gezelligheid, soms uit verveling en soms ook om gewoon thuis weg te zijn. Een beetje stoer doen, showgedrag, gezien willen worden, zich afzetten tegen volwassenen; het hoort er allemaal bij. Naast rondhangen speelt deze leeftijdsgroep ook nog buiten, bijvoorbeeld in de vorm van voetballen, basketballen, skaten en andere sportieve activiteiten.

In een korte periode van een aantal jaren moet de jeugd zich voorbereiden op het verdere leven in de volwassen wereld. Daarbij spelen allerlei zaken een rol. Goede voorzieningen zijn nodig om ondersteuning en aanvulling te bieden aan ouders die kinderen opvoeden voor een leven in onze maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan voorzieningen voor kinderopvang, scholen sportfaciliteiten, sociaal-culturele voorzieningen, speeltuinen, speelvoorzieningen en uitgaansgelegenheden, etc.

Met aandacht voor ruimte en voorzieningen voor de jeugd ontstaat een prettige woonomgeving en wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot gezonde, sociaal vaardige, stabiele, capabele volwassenen. Door daarnaast jongeren bij de keuze voor de voorzieningen en activiteiten te betrekken kan de kwaliteit en de bruikbaarheid van de voorzieningen vergroot worden.

Voor een jeugdriendelijke inrichting van woonwijken is zowel formele als informele buitenruimte voor de jeugd nodig. Een woonomgeving waarin je op allerlei plekken en manieren kunt spelen, is een jeugd vriendelijk woonomgeving. Specifiek ingerichte speel- en ontmoetingsplekken noemen we formele buitenspeelruimte. Deze zijn het domein van de jeugd. Maar kinderen beperken zich natuurlijk niet tot speciaal aangelegde speeltuinen, trapveldjes en speelobjecten. Zij kiezen ook hun eigen speelplekken, de zogenaamde informele speelruimten.

In het kader van het speelbeleid maken wij onderscheid in speelvoorzieningen per wijk en de zogenaamde bovenwijkse voorzieningen. Deze bovenwijkse voorzieningen zijn vaak gericht op de wat oudere jeugd (12 jaar en ouder). In de afgelopen jaren zijn wij er in geslaagd om met behulp van middelen van derden enkele kwalitatieve bovenwijkse voorzieningen te realiseren. Wij doelen hier op de Krajicek Playground aan de Plantijnlaan en de Cruijff-court aan de Hobodreef in de wijk Grauwe Polder en de multicourt in het park van Schoenmakershoek

Ook de voorzieningen in het Brabantpark scharen wij onder de bovenwijkse voorzieningen. Het betreft hier de skatevoorzieningen, de basketbalvoorziening en de geasfalteerde omloop in het Brabantpark.

Wij zijn ervan overtuigd dat goede speelvoorzieningen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een zinvolle vrijetijdsbesteding en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de wijken maar ook de jongeren stimuleren tot beweging (relatie met volksgezondheid).

Voor wat betreft het speelbeleid stellen wij voor op de ingeslagen weg voort te gaan. Een en ander conform de vastgestelde beleidslijnen zoals vastgesteld in de nota spelen een hele klus. Ook in de jongerenmonitor 12 t/m 18 jaar en monitor 0 t/m 11 jaar blijkt dat onze inzet door jongeren en ouders op dit terrein gewaardeerd wordt.

Hierbij merken wij op dat bij de vormgeving van het speelbeleid de wijkverenigingen een zeer belangrijke rol vervullen. De vrijwilligers in de wijken maken steeds kwalitatief hoogwaardige speelplannen. Deze speelplannen ontstaan hierdoor vanuit de wijkbewoners, waardoor er ook draagvlak ontstaat voor de te realiseren speelvoorzieningen.

Actiepunt(en):

- voorzetten huidige inzet op het terrein van speelbeleid.
- In de loop van 2011 zal het speelbeleid geactualiseerd worden (zowel financieel als inhoudelijk)

5.5 Scouting en Jeugdland

Zowel de stichting Scouting Etten-Leur alsook de Stichting Jeugdland zijn twee voor het jeugdwerk belangrijke stichtingen. Beide nemen een belangrijke plaats in in het Etten-Leurse Jeugdland. Gelet hierop zijn dit voorzieningen die we ook graag naar de toekomst toe behouden. Dit neemt overigens niet weg dat we toch ook kritisch willen kijken naar deze voorzieningen.

Bij de Stichting Scouting Etten-Leur onderscheiden wij een drietal scoutinggroepen. Scoutinggroep Tarcisius in Etten-Leur Noord heeft ongeveer 200 leden, scoutinggroep Lambertus in het Centrum heeft 142 leden en scoutinggroep Paulus aan de Kokkestraat heeft 121 leden. (leden-aantallen per 1-1-2010).

Door de specifieke inrichting van scoutingaccommodaties zijn dit accommodaties die zich niet echt lenen voor multi-functioneel gebruik. Daartegenover zijn het wel accommodaties die slechts een beperkt deel van de tijd gebruikt worden.

Ten aanzien van de Stichting Jeugdland merken wij op dat deze stichting er jaar in en jaar uit in slaagt om tijdens de zomervakantie gedurende een drietal weken een aantrekkelijk activiteiten-aanbod te doen op de locatie Wipakker. Meer dan vierduizend kinderen nemen jaarlijks deel aan deze activiteiten.

Een aandachtspunt naar de toekomst is de continuïteit van het bestuur van de stichting Jeugdland. Overigens is deze zorg ook van toepassing op tal van andere verenigingen/stichtingen.

Actiepunt(en):

- De locatie Wipakker/Lambertusstraat krijgt de functie jeugdplein. Diverse op jeugd gericht activiteiten vinden daar plaats.
- Met stichting Jeugdland zal in overleg getreden worden om de continuïteit in het bestuur te waarborgen.

5.6 Jeugd en Sport.

In de sportbeleidsnota 2008-2011 “met een gezond kloppend sporthart” is aangegeven, dat we als gemeente in het kader van het sportstimuleringsbeleid naast andere doelgroepen de nodige aandacht blijven besteden aan de jeugd (kinderen groepen 3 t/m 8 van de basisschool en jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar). Het naschools sporten dat in het kader van de brede schoolontwikkeling is vormgegeven is zeer succesvol en wordt druk bezocht. Vooral dankzij de inzet van de betrokken sportverenigingen.

In het kader van de Buurt Onderwijs Sport project in Etten-Leur Zuid is voor de projectperiode een buurtsportmedewerker aangesteld..

Door de buurtsportmedewerker vindt een goede afstemming plaats tussen de vraag van de jongeren naar aantrekkelijke sportactiviteiten en het uiteindelijke aanbod en wordt bewust vanaf het begin een link gemaakt naar de lokale sportverenigingen. De buurtsportmedewerker heeft bovendien een grote rol bij de feitelijke organisatie van de activiteiten, waarbij naast het sportelement juist ook aansluiting wordt gezocht bij de andere doelstellingen van het jongerenwerk.

In 2009 is het subsidiebeleid voor de jeugdsport aangepast. In dit kader is de minimum leeftijd voor de jeugdsportsubsidie verlaagd van 6 naar 4 jaar. Hiermee worden sportverenigingen gestimuleerd om de jongste jeugd te stimuleren tot het lidmaatschap van de sportvereniging. Ook is er in het jeugdsportsubsidie onderscheid gemaakt in de verschillende leeftijdscategorieën. Zo is het subsidie per lid in de leeftijdscategorie van 12-18 jaar hoger dan voor de jongere leeftijdscategorieën. Ook hier worden sportverenigingen gestimuleerd om leden in deze leeftijdsgroep te behouden c.a. te werven. Dit is belangrijk, omdat een groot aantal van de jongeren in deze leeftijdscategorie hun lidmaatschap bij de sportvereniging beëindigen.

Voor wat betreft het onderdeel sport en jeugd willen we in dit kader ook nog even wijzen op hetgeen bij alcoholmatiging is opgenomen voor het onderwerp sportkantine en alcoholgebruik.

Actiepunt(en):

- Uitvoering geven aan het beleid zoals dat in de sportbeleidsnota is opgenomen voor de doelgroep jongeren.

5.7 Jeugd en Cultuur.

De beleidsnota Cultuur, toerisme en recreatie 2009 -2012 geeft als doelstelling aan dat alle inwoners van Etten-Leur op een laagdrempelige manier cultuur kunnen beleven door te zorgen voor goede culturele voorzieningen en het culturele erfgoed te behouden en kwalitatief te verbeteren.

De gemeente zorgt voor goede culturele voorzieningen en is mede verantwoordelijk voor het behoud van het culturele erfgoed. Bij het beleven van culturele activiteiten zijn, naast ouders, grootouders enzovoorts, de scholen (leerkrachten) de belangrijkste bron van overdragen, doorgeven, ontdekken, leren en ervaren. We komen dan bij het begrip cultuureducatie. De gemeenteraad heeft op 4 november 2008 het ‘plan van aanpak cultuureducatie’ goedgekeurd en de cultuurcoördinator is met de uitvoering van dit plan bezig.

Cultuureducatie heeft de laatste jaren een belangrijke plaats ingenomen binnen het primaire en voortgezette onderwijs. Dit komt mede door stimuleringsmaatregelen vanuit het rijk, provincie en gemeente. Met de komst van KOEPEL (Kunst, Onderwijs, Erfgoed, Plein Etten-Leur), de marktplaats voor cultuureducatie, is het aanbod voor binnenschoolse kunst en cultuuractiviteiten sterk toegenomen. Elke basisschool in Etten-Leur heeft ondertussen een

ICC -er (interne cultuurcoördinator) met wie regelmatig overleg wordt gevoerd over visie en beleid ten aanzien van cultuureducatie op de eigen school en het inhoudelijke aanbod. Ook maatgerichte vragen worden besproken en verder speelt de ICC-er een belangrijke rol bij het enthousiasmeren en motiveren van docenten en leerlingen.

Er ligt, door de ondersteuning, training, bemiddeling en advisering van KOEPEL, een breed kunstaanbod voor het primair onderwijs in de vorm van een cultuurmenu. Dit menu omvat een actief aanbod geschreven door de educatieve medewerkers van de professionele kunst en cultuurinstellingen in Etten-Leur. De door hen geschreven lerarenhandleidingen voldoen aan de kerndoelen van OCW en zijn toegankelijk gemaakt voor de leerkracht door het toepassen een 'receptenstijl'. Ook de pedagogische en didactische kwaliteit is aanzienlijk verbeterd. Hierdoor kan de leerstof beter overgebracht worden aan de leerlingen.

Verder bevat dit menu een aanbod wat bij Kunstbalie (voorheen het BisK) is ingekocht, omdat zij de expertise hebben en het betaalbaar is voor de scholen. Erfgoed educatie is eveneens vertegenwoordigd in dit menu en is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking met educatieve medewerkers van Erfgoed Brabant en educatieve medewerkers van eigen bodem. Media educatie zal de komende tijd sterk de aandacht krijgen, hiervoor wordt samenwerking gezocht met de mediacoaches van de bibliotheek, de ICT-ers van de basisscholen en docenten en leerlingen van de KSE. Jongeren leren hoe ze media wijs kunnen worden, maar leren ook dat media educatie een sterke artistieke kant heeft met veel mogelijkheden.

De kunst- en cultuurinstellingen vormen samen met KOEPEL de spil in het lokale cultuureducatieve aanbod. Ook voor de jeugd buiten hun schooltijd om, in hun vrije tijd, moet er een passend aanbod komen. Dit zou moeten aansluiten op de wensen en behoefte van de jeugd van vandaag. Vragen als; hoe zorgen we ervoor dat jongeren geïnteresseerde museumbezoekers worden of een uitspraak als; de amateurkunst verlevendigt het culturele klimaat in een dorp of stad, maar hoe zorgen we voor goed opgeleide jeugdige amateurs? Hoe kunnen jongeren zich, in hun vrije tijd, ontwikkelen of specialiseren in een kunstdiscipline? Allemaal terechte vragen, zeker omdat niet iedereen van huis uit de kans krijgt om met kunst en cultuur vertrouwd te raken. De kunst en cultuurinstellingen zouden bijvoorbeeld experts kunnen aantrekken die de jeugd weten aan te spreken, die een voorbeeldfunctie hebben, die dicht bij de doelgroep staan.

De rol van de Amateurkunst (verenigingen voor zangkoren, dansgroepen, poppodia, enzovoorts) lijkt minder in beeld, maar kan wel degelijk een bijdrage leveren aan een prikkelend aanbod voor jongeren. Ook zij dienen zich los te maken van de gekende paden en moeten nieuwe wegen inslaan. Kansen dienen zich aan met de ontwikkelingen van de brede scholen en de wijkgerichte functie die deze heeft.

Het samen brengen van meerdere doelgroepen en disciplines kan versterkend werken. Hier is een duidelijke rol weggelegd voor KOEPEL die er mede voor kan zorgen dat jongeren en 'ouderen' uit een bepaalde wijk samen multidisciplinaire kunstprojecten uitvoeren onderleiding van deskundigen die uit het amateur-circuit kunnen komen.

Jongeren leven in een zapcultuur; snelheid, even ruiken aan dit of dat is meer regel dan uitzondering. Onderzoek heeft uitgewezen dat jongeren zich liever niet lang willen binden aan een of andere vereniging. Het inschakelen van jonge pas afgestudeerde kunstenaars

(experts) die goed weten hoe ze andere jongeren kunnen stimuleren om actief aan muziek, dans, beeldende kunst of theateractiviteiten mee te doen, bleek in een aantal Zuid Hollandse gemeenten een succes te zijn. Dit in de vorm van doeworkshops van bijvoorbeeld 10 bijeenkomsten van elk twee uur, waarbij er gewerkt wordt naar een eindpresentatie is een sterke formule. Latent talent komt vanzelf naar boven, het begin van een culturele loopbaan kan hierdoor vorm krijgen.

Er liggen kansen voor hen die in staat zijn om het aanbod en de werkwijze aan te passen aan de wensen, behoeften en mogelijkheden van het jeugdige publiek, zowel individueel als in groepverband.

Klantgerichte organisaties die nieuwe markten durven aan te boren, die het culturele ondernemerschap niet uit de weg gaan, zullen zich vaster in de lokale gemeenschap verankeren. Men kan niet meer om ze heen en zijn een serieuze speler op de markt.

KOPEL speelt als het spin in het web de rol van intermediair en zal zich steeds inzetten voor het bewaken van de kwaliteit en kwantiteit (een goed 'breedte' aanbod). Door de vraag goed in beeld te brengen bij de aanbieders kunnen er maatgerichte activiteiten en producten ontwikkeld worden die aansluiten bij de wensen en behoeftes van de jeugd. In de nabije toekomst wordt de intermediaire rol van de marktplaats voor cultuureducatie ook ingeschakeld om NME producten in het onderwijs af te zetten. Hiermee kan dan de koppeling natuur en cultuur gemaakt worden

Actiepunt(en):

- De lokale kunst- en cultuurinstellingen worden gevraagd om, in nauw overleg met KOPEL, te komen tot een buitenschools aanbod en werkwijze, die gericht is op de wensen, behoeften en mogelijkheden van de jeugd zowel individueel als in groepsverband.

6. Jeugd en onderwijs

Jeugdbeleid en onderwijsbeleid zijn zeer nauw met elkaar verweven en vragen dan ook om een integrale benadering. Op deze beleidsterreinen dient er sprake te zijn van een goed samenspel en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders, onderwijs-, zorg- en welzijninstellingen en gemeente om kinderen optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden. De gemeente en (onderwijs)instellingen, die zich op de jeugd richten, dienen zich in te spannen en hun werkzaamheden te richten op de versterking van het opvoedings- en onderwijsklimaat. Redenen om het onderwijs- en jeugdbeleid integraal te benaderen.

In de lokale educatieve agenda komt deze integrale benadering van het onderwijs en jeugdbeleid tot een praktische uitwerking.

Daarnaast is het onderwijs een zeer belangrijke vindplaats. Het belang van deze vindplaats krijgt bijvoorbeeld uitdrukking in de samenwerking tussen Centrum voor Jeugd en Gezin en het onderwijs en de versterking van de zorgstructuren in de het primair en voortgezet onderwijs.

6.1 Jonge kind, Voor- en vroegschoolse educatie, peuterspeelzaalwerk.

Ook het jonge kind krijgt aandacht in het jeugdbeleid. Met name in het kader van de opvoed- en opgroeiondersteuning zoals die via het Centrum voor Jeugd en Gezin plaatsvindt krijgt het jonge kind aandacht. Ook via het www.cjgetten-leur.nl is veel informatie over het jonge kind te krijgen. Daarnaast zijn partners zoals Thebe met hun consultatiebureaus en de GGD met hun jeugdartsen verbonden aan het CJG. Beiden hebben een enorm bereik onder het jonge kind. Zij vervullen dan ook een belangrijke rol in de vroegsignalering van diverse problematieken.

In de afgelopen jaren hebben we intensief geïnvesteerd in de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) Met de OKE wet die per 1 augustus 2010 in werking is getreden hebben de gemeenten de wettelijke verantwoordelijkheid gekregen om aan alle kinderen die dat nodig hebben (de zogeheten doelgroepkinderen) voorschoolse educatie aan te bieden via peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. De gemeente moet zich samen met de partners (kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en basisscholen) inzetten voor een goede toeleiding van kinderen die een risico hebben op een taalachterstand in het Nederlands. Een warme overdacht, voortzetting van de speciale aandacht voor bepaalde doelgroepkinderen waar nodig en een doorgaande lijn op de diverse ontwikkelingsgebieden (cognitief, sociaal emotioneel en motorisch) zijn onderdeel van het VVE plan in onze gemeente. In de werkgroep VOPO (voorschools en primair onderwijs) is het beleidsplan VVE 2011-2014 voorbereid. Dit plan is inmiddels vastgesteld door het college.

Voor wat betreft het peuterspeelzaalwerk merken wij op dat wij een geïntegreerde voorschoolse voorziening nastreven waarin het onderscheid tussen peuterspeelwerk en kinderopvang verdwenen is. Aansluitend op de besluiten in het kader van de ombuigingen treden wij in overleg met de kinderopvangorganisaties en peuterspeelzaalwerk om dit verder vorm te geven.

Hierbij merken wij op dat deelname aan voorschoolse voorzieningen van groot belang om te bewerkstelligen dat kinderen zonder achterstanden aan het primair onderwijs gaan deelnemen. In de voorschoolse voorzieningen wordt middels het VVE beleid (voor en vroegschoolse educatie) aan dit beleid handen en voeten gegeven. Het is van groot belang om de doelgroepkinderen een plaats te bieden in de voorschoolse voorzieningen, waar zij kunnen deelnemen aan de voor en vroegschoolse educatie. Dit betekent dat wij bij het verder integreren van deze twee voorzieningen ervoor moeten waken dat deze kinderen bereikt blijven worden in de geïntegreerde voorschoolse voorziening. Kortom de drempels, zoals de omvang van de eigen bijdragen dienen beperkt te blijven.

6.2 Lokale educatieve agenda

In de afgelopen jaren zijn de verhoudingen tussen de partners in het lokale onderwijs en jeugdbeleid ingrijpend gewijzigd. Als gevolg hiervan hebben de scholen en schoolbesturen meer beleidsvrijheid gekregen en hebben gemeenten minder financiële sturingsmiddelen tot hun be-

schikking. Middelen van het onderwijsachterstandenbeleid zijn verschoven van gemeente naar onderwijsveld. Ook de operatie Jong (waarin ontkokering van beleid centraal stond) en de invoering van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) hebben aanzienlijke consequenties gehad voor de bestuurlijke verhoudingen tussen gemeenten, schoolbesturen en andere partners. Hier staat tegenover dat de problematiek op de beleidsterreinen onderwijs en jeugd er niet minder op geworden zijn.

Hier ligt dan ook een noodzaak en een mooie uitdaging om in partnerschap met schoolbesturen en ander instellingen het lokale onderwijs en jeugdbeleid te ontwikkelen. We zijn hierin de afgelopen jaren al zeer behoorlijk geslaagd in de vorm van onze lokale educatieve agenda.

In deze lokale educatieve agenda bepalen we als gemeente samen met de organisaties de thema's van het lokale onderwijs- en jeugdbeleid en wie er verantwoordelijk wordt voor de uitvoering. In het kader van de lokale educatieve agenda is gekozen voor een organisatie-model, waarin degenen die verantwoordelijkheid dragen voor het beleid en voor de afstemming van de verschillende beleidsterreinen op elkaar, aan één tafel met elkaar tot zaken kunnen komen. Dit overleg noemen wij het ronde tafel overleg van de lokale educatieve agenda.

Onder voorzitterschap van de portefeuillehouder onderwijs en jeugd komen hier de voorzitters van de themagroepen bijeen om te komen tot een gezamenlijk beleid en uitvoeringsplan van het onderwijs en jeugdbeleid

De gedeelde verantwoordelijkheid zoals hierboven bedoeld komt tevens tot uitdrukking via de verdeling van de posten voorzitterschap en trekker van de verschillende themagroepen.

In overleg met het veld zijn de volgende thema's / themagroepen vastgesteld:

- zorg in en om de school
- brede school
- veiligheid in en om de school
- aansluiting primair en voortgezet onderwijs
- onderwijs- en zorgcentrum (de voorloper van het CJG).

De wijzigingen in de verhoudingen tussen de partners van het jeugd- en onderwijsveld vond tegelijkertijd plaats met de wijzigingen zoals die doorgevoerd zijn op het terrein van onderwijsbegeleiding. Daar waar in het verleden sprake was van een instandhoudingsplicht voor de gemeenten van de onderwijsbegeleidingsdiensten is dit thans niet meer het geval. De instandhoudingsbijdrage is op de gemeentebegroting behouden gebleven en is daarmee beschikbaar gekomen voor onderwijsbeleid. In verband met de financiële situatie van de gemeente is deze begrotingspost met ingang van 2011 wel met € 10.000,- verlaagd.

Overigens blijkt ook nu nog tijdens het overleg met de partners van het onderwijsveld dat een gemeentelijke bijdrage van de gemeente voor de onderwijsbegeleiding noodzakelijk blijft om de nodige zorg aan de leerlingen te kunnen bieden. Naast een forse inzet van het onderwijsveld is ook een gemeentelijke bijdrage nog noodzakelijk.

Voor het totale onderwijsbeleid via de lokale educatieve agenda is op jaarbasis een bedrag van € 136.300,- beschikbaar (aanvankelijk was dit € 146.300,-) . € 73.000,- hiervan wordt beschikbaar gesteld aan de onderwijsbegeleiding via Edux. De overige inzet wordt op pagina 48 nader gespecificeerd.

In het overleg tussen de voorzitters van de themagroepen van de lokale educatieve agenda worden jaarlijks de accenten voor het beleid (de thema's) in gezamenlijk overleg vastgesteld. Nu het centrum voor jeugd en gezin in onze gemeente gerealiseerd is worden de thema's van de lokale educatieve agenda opnieuw beoordeeld en wordt in overleg met onze partners gezien of nieuwe thema's opgepakt moeten worden.

Actiepunt(en):

- voorzetten van de overlegstructuur lokale educatieve agenda, waardoor in partnerschap met het veld het lokale onderwijs en jeugdbeleid vormgegeven wordt. Jaarlijks worden de accenten voor het beleid in gezamenlijk overleg vastgesteld.

Op dit moment zijn de accenten gelegd bij:

Brede school ontwikkelingen, zorg in en om de school, veiligheid in en om de school, en de overgang primair naar voortgezet onderwijs.

6.3 Brede scholen primair onderwijs en brede school gedachtegoed VO

Het concept van de brede scholen is in onze gemeente breed geaccepteerd door zowel het onderwijs en welzijnsveld als door de gemeente. We hebben dan ook grote ambities om het brede school gedachtegoed breed door te voeren in onze gemeente. In de planvorming, zoals die op basis van de structuurvisie plus en de accommodatienota uitgewerkt is, is opgenomen dat de gemeente in heel de gemeente brede scholen wenst te realiseren. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan onze gemeentelijke visie ten aanzien van brede scholen.

Deze visie is als volgt geformuleerd en vastgesteld:

“De brede school staat voor een geïntegreerde aanpak ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren in hun diverse leefmilieus; op school, in het gezin en in hun vrije tijd. Het gaat daarbij tevens om de inrichting van een netwerk van onderwijs, welzijn en zorg rond kind en gezin ter bevordering van de sociale competentie van jongeren en van hun actieve deelname aan samenleving, onderwijs, recreatie en werk.”

Deze visie sluit aan, draagt bij, overlapt onze visie, zoals die in deze nota jeugdbeleid in het hoofdstuk visie op jeugd geformuleerd is.

In de notitie “de doorontwikkeling van de brede scholen in Etten-Leur” is aangegeven dat met de brede school ontwikkelingen diverse gemeentelijke doelstellingen gerealiseerd worden, met name doelstellingen op het terrein van onderwijs- en jeugdbeleid.

De volgende doelstellingen worden met de brede school ontwikkeling nagestreefd:

- stimuleren van motorische ontwikkeling; in de brede scholen wordt een gezonde leefstijl gepromoot, bewegingsarmoede tegengegaan en wordt er gewerkt aan het voorkomen en/of tegengaan van overgewicht. Deze drie onderdelen zijn eerder in deze nota jeugdbeleid aan de orde gekomen.
- Stimuleren van creatieve ontwikkeling; zowel onder schooltijd als na schooltijd kunnen kinderen kennismaken met een diversiteit van activiteiten aangeboden door welzijnswerk en culturele instellingen. Kennismaken onder schooltijd en verder oriënteren na schooltijd. Dit stelt kinderen in staat om zelf keuzes te maken hoe zij zich verder op creatief vlak kunnen ontwikkelen.
- Sociale vaardigheden vergroten; Samenwerken met anderen is een van de vaardigheden die kinderen zich eigen maken door deel te nemen aan de activiteiten van de brede school.

Met de uitvoeringsnotitie brede scholen zoals die in december 2008 is vastgesteld zijn structurele oplossingen gerealiseerd voor de onderdelen coördinatie en beheer van de brede scholen. Dit zijn basisvoorwaarden voor het welslagen van de brede schoolontwikkeling. In verband hiermede is een tweetal locatiecoördinatoren in 2009 aangesteld. Ook bij de brede school is sprake van een gedeelde inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid. Deze gedeelde financiële verantwoordelijkheid zien we terug bij de bekostiging van de manager brede scholen en de locatiecoördinatoren brede school. De manager komt voor rekening van de gemeente en de locatiecoördinatoren voor rekening van het onderwijsveld.

Begin 2011 is een notitie “resultaten van de brede school” opgesteld, waarin aan de hand van de in het verleden opgestelde visie en doelstellingen van de brede school getoetst wordt welke resultaten met de brede school bereikt worden. In deze notitie wordt op een heldere wijze vastgesteld wat de meerwaarde van de brede scholen in Etten-Leur zijn en in welke mate de tevoren omschreven doelstellingen gehaald worden. Wij zien in deze notitie dan ook een aanmoediging om op de ingeslagen weg van de brede scholen voort te gaan. En we stellen vast dat de brede scholen een bijdrage leveren aan doelstellingen zoals we die met het jeugdbeleid nastreven.

Brede school gedachtegoed Voortgezet Onderwijs.

Zowel Munnikenheide College als KSE hebben een aanbod van activiteiten passend in dit gedachtegoed. Hiermee worden de volgende doelen nagestreefd:

- leerlingen op een andere manier, buiten het reguliere lesprogramma en ook buiten schooltijd aan zich te binden en in hun voordeel, een aanbod te ontwikkelen wat naast een educatief karakter ook verrijkend is voor de persoonlijke groei en ontwikkeling van jongeren.
- Leerlingen ook buiten schooltijd binnen een veilige omgeving activiteiten aan te bieden
- Leerlingen ook buiten schooltijd talenten te laten ontwikkelen.
- Leerlingen een positieve houding te laten verkrijgen ten aanzien van “vrijtijdsbesteding”

Beide scholen voor VO bieden diverse activiteiten aan die passen in voornoemde doelstelling. Het Munnikenheide College doet dit in de vorm van de Plusklas (een breed buitenschools activiteitenaanbod) en de KSE heeft ook een palet van buitenschoolse activiteiten.

Hiervoor maken Munnikenheide College en KSE ook forse budgetten binnen hun begroting vrij voor deze activiteiten.

Actiepunt(en):

- Voortzetten van de gezamenlijke inspanningen om met het onderwijs en welzijnsveld het brede school concept in zowel het Primair als Voortgezet onderwijs vorm te geven.

6.4 Leerplicht en kwalificatieplicht.

Algemeen.

Op grond van de Leerplichtwet geldt een leerplicht voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Na afloop van de leerplicht volgt aansluitend de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht maakt ook onderdeel uit van de Leerplichtwet.

Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo niveau 2, 3, of 4 diploma.

De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig programma van onderwijs te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. De kwalificatieplicht betekent niet altijd vijf dagen per week in de schoolbanken. Het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen zoals de beroepsbegeleidende leerweg in het MBO.

In verband met de invoering van de kwalificatieplicht en een kwaliteitsslag in de uitvoering van de leerplicht is per 1 september 2009 de formatie voor de leerplichtuitvoering uitgebreid naar 1,7 fte. (1,4 fte leerplichtuitvoering en 0,3 fte voor de leerplichtadministratie)

Met ingang van het schooljaar 2009/2010 hebben we samen met een aantal omliggende gemeenten ook 2 regionaal kwalificatiemedewerkers aangesteld, die de leerplichtfunctie voor de 16 tot 18-jarige leerlingen van de ROC-scholen (MBO) op zich zullen nemen (MBO-team).

Regionalisering

In de afgelopen periode is ook onderzocht of een regionalisering van de leerplicht tot een meerwaarde voor Etten-Leur kan leiden.

In ieder geval zal er in de regio veel intensiever samengewerkt gaan worden. Voor wat betreft de samenwerking wordt een splitsing gemaakt in samenwerking ten aanzien van een regionaal administratiesysteem voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten en samenwerking op het vlak van uitvoering leerplicht, kwalificatiefunctie en RMC.

De regionale samenwerking (18 gemeenten) op het terrein van de administratie onderschrijven wij. Voor wat betreft de samenwerking op het terrein van uitvoering van de leerplicht, kwalificatieplicht en RMC is voor ons leidend de visie "hoe dichterbij het kind, hoe effectiever en herkenbaarder de interventie". Vanuit deze visie gaat onze voorkeur uit naar een samenwerking op deze beleidsonderdelen met de gemeenten Rucphen, Zundert en Moerdijk. We willen dan ook graag onderzoek doen naar de haalbaarheid van deze samenwerking.

Dit zijn ook onze partners op het gebied van het Jongerenloket en Werkplein. Dit biedt naar ons idee onmiskenbare voordelen. Bij trajecten voor jongeren is de scheidslijn tussen leerplicht en het traject naar werk veelal onhandig. Het biedt zeker voordelen als deze functies aan elkaar verbonden zijn.

Vanuit de leerplicht en de kwalificatieplicht ligt er dus een directe relatie met het onderdeel jongeren en arbeidstoeleiding wat hierna aan de orde komt. Met de invoering van de Wet Investeren in Jongeren (WIJ) bestaat er een overlap met de uitvoering van de RMC-functie en de kwalificatieplicht. Hierdoor is goede afstemming noodzakelijk. Zo zal er bijvoorbeeld nagegaan worden of koppeling van de diverse administraties mogelijk is.

Vroegtijdig ingrijpen en signaleren. .

De leerplicht is een belangrijk instrument om onze visie zoals verwoord in het begin van deze notitie gerealiseerd te krijgen. Met uitvoering van de leerplicht wordt kinderen en jongeren de mogelijkheid geboden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen.

Onze visie vanuit de leerplicht is dat door vroegtijdig signaleren en ingrijpen bij schoolverzuim, schooluitval en/of zorgmeldingen, grotere en zwaardere problemen zijn te voorkomen. Ongeoorloofd verzuim kan namelijk een indicatie zijn voor achterliggende problemen. Schoolverzuim

is bovendien een voorspeller voor het voortijdig verlaten van de school en het afglijden in criminaliteit.

Doelstelling leerplichtbeleid.

Met de uitvoering van de leerplicht hebben wij ons tot doelgesteld:

“het terugdringen van schoolverzuim en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, door er op toe te zien dat iedere leerling binnen schooltijd op school zit of, als dit niet kan, een zinvolle dagbesteding heeft. Iedere jongere zonder startkwalificatie gaat terug naar school of, als dat niet kan, duurzaam naar werk of zorg, door middel van het wegnemen van de belemmeringen die kind en/of ouder tegenkomt met de inzet van de instrumenten drang en dwang.”

Bij de uitvoering van de leerplicht staat een integrale aanpak voorop. Door een sluitend netwerk te vormen, kan worden voorkomen dat jongeren te lang met problemen rondlopen of zonder startkwalificatie de school verlaten. Samenwerking tussen scholen, ouders, betrokken instanties en jongeren is onontbeerlijk om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren uiteindelijk een startkwalificatie halen en voldoende toegerust de arbeidsmarkt op gaan.

In dit kader is het van belang om een goede relatie te onderhouden met de scholen van primair en voortgezet onderwijs in Etten-Leur en omgeving. De school is de centrale plek van waaruit de meeste informatie over de leerling verzameld wordt en is als eerste verantwoordelijk voor de aanpak van schoolverzuim en schooluitval. De versterking van de signaalfunctie bij het onderwijs vraagt hierbij aandacht

Preventie.

Van essentieel belang in de aanpak is dat er door de scholen vroegtijdig gemeld wordt bij de leerplichtambtenaar omdat het beste resultaat kan worden behaald als de leerplicht aan de voorkant van de problematiek op de hoogte gesteld wordt.

Bij veelvuldig ziekteverzuim van leerlingen kan de expertise van de schoolarts van de GGD ingeschakeld om te toetsen of er inderdaad sprake is van ziekte danwel dat er andere oorzaken achter het verzuim zitten. De komende tijd zullen we bezien of deelname aan het project Mazll (een project waarbij de GGD dit aanbod ondergebracht heeft) gewenst is.

Dit vraagt openheid van de onderwijsinstellingen over problematiek van hun leerlingen en anderzijds vraagt dit een pro-actieve houding van de leerplichtambtenaren. Om te komen tot een nog betere samenwerking en uitwisseling van kennis en informatie nemen de leerplichtambtenaren deel aan de Zorgadviesteam van de scholen voor voortgezet onderwijs. Ook houden de leerplichtambtenaren de komende jaren presentaties op de scholen en zijn zij gestart met spreekuren op de scholen voor voortgezet onderwijs. Alle basisscholen in Etten-Leur worden minimaal eenmaal per jaar bezocht om een goed contact te waarborgen en de vertrouwensrelatie te versterken. In overleg met het primair onderwijs zal bezien worden of via het WSNS-verband (weer samen naar school) vormgegeven kan worden aan de ZAT (zorgadviesteam) structuur in het primair onderwijs

Ook met de overige ketenpartners zoals bv. Openbaar ministerie, Politie, Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming wordt intensief contact onderhouden en structureel overleg gevoerd. Ook met het Centrum voor jeugd en gezin zal een intensieve relatie opgebouwd worden.

Naast de integrale aanpak is het beschikken over de nodige voorzieningen voor opvang bij voortijdige uitval van essentieel belang. Zoals gesteld in de doelstelling is het, vooral ter voorkoming van afglijden in criminaliteit, van groot belang dat jongeren een zinvolle dagbesteding hebben. Liefst op school, maar als dat (tijdelijk) niet mogelijk is, dan op een voorziening waar-

bij de jongere die begeleiding/zorg krijgt, die nodig is om terug te kunnen stromen naar het onderwijs.

Momenteel beschikt Etten-Leur over te weinig voorzieningen. Zowel de Rebound-voorziening als het Dagtrainingscentrum zijn het afgelopen jaar uit Etten-Leur verdwenen. Daarnaast kampen we nog steeds met de wachtlijstproblematiek van leerlingen met ernstige gedragsstoornissen, die aangewezen zijn op het speciaal onderwijs

Het bestuur van Meander/Driespan heeft aangegeven dat zij, door een gewijzigd financieringsbeleid van de overheid het aantal leerlingen moeten terugbrengen. Een en ander past ook in het gedachtegoed van het passend onderwijs. De verantwoordelijkheid om voor een ieder passend onderwijs te bieden is neergelegd bij het onderwijs. Zij ontvangen hiervoor financiële middelen. In het regulier overleg wat wij hebben met onderwijs zullen wij hen op hun verantwoordelijkheid in deze aanspreken. In de afgelopen schooljaar hebben om deze reden 26 leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs langer dan 4 weken thuisgezeten omdat er geen passend onderwijs geboden kon worden. Met ingang van het schooljaar 2010/2011 zijn, op één na, alle leerplichtige thuiszitters weer geplaatst op een opleiding. Eén thuiszitter is aangemeld bij het jongerenloket voor begeleiding naar werk. Het is van groot belang om leerlingen zo snel mogelijk terug in het spoor te krijgen.

Om te komen tot een structurele oplossing voor dit knelpunt is op initiatief van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Breda e.o. (RSV Breda e.o.) met ingang van het schooljaar 2010 – 2011 een plusvoorziening gestart. De plusvoorziening richt zich op jongeren met een meervoudige problematiek (niet zijnde kinderen met een REC 4 indicatie) die in het regulier onderwijs zijn vastgelopen. Het doel van de plusvoorziening is het leven van de leerling weer op de rit te krijgen door middel van observatie, hulpverlening en advies een passende vorm van onderwijs voor de leerling te vinden. In het geval onderwijs nog niet mogelijk is, zal toeleiding naar jeugdhulpverlening of arbeid plaatsvinden. .

De uitval in het MBO is nog veel hoger. Deze uitval wordt met name veroorzaakt door het niet of veel te laat melden van zorgwekkend verzuim en het gebrek aan opvangmogelijkheden voor uitvallers binnen het ROC.

Het MBO-team zal de komende jaren hard gaan werken aan een verbetering van de relatie met de MBO-scholen en een betere verzuimmelding. Het ROC werkt momenteel ook aan het creëren van opvangklassen en ook de vorming van ZAT's in het MBO onderwijs wordt opgepakt. Medewerkers van het MBO-team zullen namens de gemeente in de gevormde ZAT's een rol vervullen.

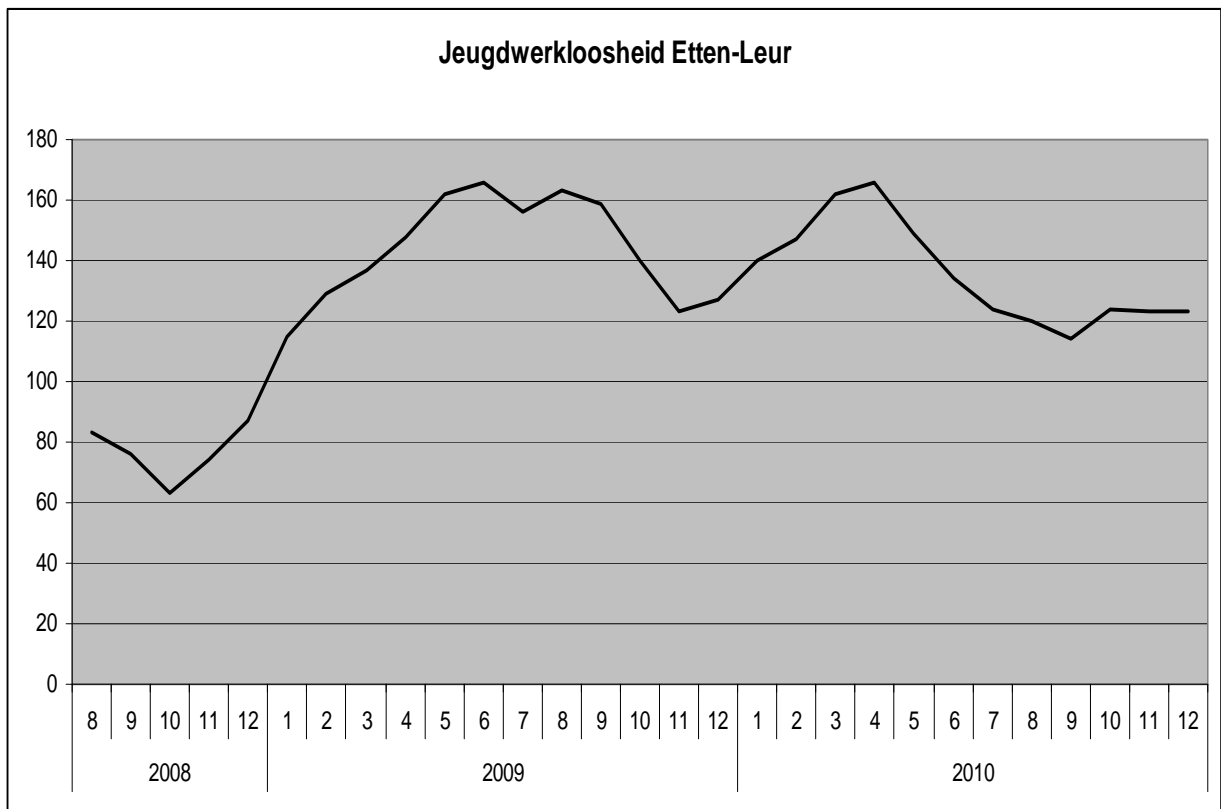
Actiepunt(en):

- Voortzetten van de preventieve aanpak i.h.k.v. leerplicht
- Uitwerking van de intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Etten-leur, Moerdijk, Rucphen en Zundert op het terrein van leerplicht/kwalificatieplicht, waarbij relatie gelegd worden, afstemming plaatsvindt met het werkplein en het jongerenloket.
- In het regulier overleg met het onderwijsveld zal gesproken worden over de invulling van hun verantwoordelijkheid in het kader van passend onderwijs.
- De leerplichtambtenaren zullen op een pro-actieve wijze vormgeven aan de functie van leerplicht.

6.5 Jongeren en arbeidstoeleiding.

6.5.1 Jongeren en arbeidstoeleiding

Als gevolg van de economische crisis is de werkloosheid sinds eind 2008 sterk opgelopen. En met name de jongeren lijken het zwaarste onder de crisis te lijden. Tussen eind 2008 en medio 2009 is de jeugdwerkloosheid (jongeren tot 27 jaar) zelfs meer dan verdubbeld. En ook in 2010 is de instroom van jeugdwerklozen onverminderd hoog gebleven (ruim 360 jongeren).

Wet investeren in jongeren

Eind juni 2009 is de Wet investeren in jongeren (WIJ) in werking getreden en heeft een werk-leerrecht geïntroduceerd voor jongeren van 16 jaar tot 27 jaar. De WIJ vervangt de bijstand voor jongeren en heeft de doelstelling om jongeren te laten werken of leren, of een combinatie van beide. Hiermee wordt een duurzame en substantiële arbeidsparticipatie van jongeren bevorderd en verhoogd.

Het grootste deel van de jongeren gaat naar school of werkt. De WIJ richt zich dan ook op dat deel van de jongeren dat niet actief meedoet aan de samenleving, dat aan de zijlijn staat. Door deze jongeren te activeren dient (toekomstige) bijstandsafhankelijkheid te worden tegengegaan. In het kader van de WIJ is er een recht voor jongeren op een werkleeraanbod door de gemeente. Hiermee wordt de gemeente verplicht te investeren in de arbeidsinschakeling van jongeren. Het kan daarbij zowel gaan om 'het laatste zetje' dat nodig is om de jongeren naar reguliere arbeid te helpen, als om een langdurig traject dat nodig is om een grote afstand tot de arbeidsmarkt te overbruggen. Het behalen van een startkwalificatie staat echter voorop. Een startkwalificatie maakt jongeren (ook op lange termijn) weerbaar op de arbeidsmarkt en draagt langs de-

ze weg bij aan een duurzaam arbeidsleven. Met deze doelstelling, het bevorderen dat jongeren tenminste een startkwalificatie behalen, ligt er een belangrijke relatie met de RMC-wetgeving.

Als afgeleide van het werkleeraanbod kent de WIJ een inkomensvoorziening indien het werkleeraanbod onvoldoende inkomsten genereert of wanneer van de jongere niet gevergd kan worden dat deze uitvoering geeft aan een leerwerkeraanbod. Er bestaat geen recht op de inkomensvoorziening als de jongere het werkleeraanbod weigert of daar ondubbelzinnig onvoldoende aan meewerkt. Voor wat (een uitkering) hoort wat (je actief inzetten voor een aangeboden traject). Er is geen sprake van een meldplicht, jongeren kunnen zich uit eigen beweging bij de gemeente melden.

De inkomensvoorziening geldt voor jongeren vanaf 18 jaar. Naar verwachting zullen 16- en 17-jarigen een minimaal beroep doen op een werkleeraanbod. Zij vallen immers onder de kwalificatieplicht op grond waarvan zij een volledig onderwijsprogramma moeten volgen dat gericht is op het behalen van een startkwalificatie.

6.5.2 Aanpak jeugdwerkloosheid Etten-Leur

Jongerenloket Werkplein Etten-Leur

Medio 2009 is binnen het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid¹ het regionaal actieplan *Bruggen bouwen voor de jeugd* vastgesteld, een actieplan gericht op o.a. de bestrijding van de jeugdwerkloosheid in West-Brabant met inzet van daarvoor additioneel beschikbare rijksmiddelen.

In het kader van het actieplan is eind 2009 op het Werkplein Etten-Leur een specifiek jongerenloket voor Werk & Inkomen ingericht, waarin de gemeenten Etten-Leur, Moerdijk en Zundert en het UWV-WERKbedrijf samen werken aan het bevorderen van de (duurzame) arbeidsparticipatie door jongeren. Binnen het jongerenloket werken jongerencoaches die zich enkel en alleen richten op de ondersteuning van werkloze jongeren tot 27 jaar (overeenkomstig de wettelijke afkadering van de Wet investeren in jongeren). Het doel van het jongerenloket is het bemiddelen van jongeren naar werk of het zorgdragen voor een startkwalificatie. Gezien de specifieke problemen die binnen de doelgroep jongeren voorkomen, onderhouden de jongerenwerkcoaches nauwe banden met andere voor de doelgroep relevante gemeentelijke onderdelen en instanties als leerplichtambtenaren en RMC, het onderwijsveld (ROC) en de jeugdzorg.

Ten aanzien van arbeidstoeleiding werkt het jongerenloket binnen het Werkplein intensief samen met het daar gevestigde werkgeversservicepunt (WSP) en leerwerkadviseur. Het WSP is een samenwerkingsverband van de genoemde gemeenten en het UWV en richt zich op de acquisitie van vacatures en onderhoudt (via bedrijfsbezoeken) contacten met werkgevers in de regio. De leerwerkadviseur vormt de schakel met het onderwijsveld en brancheorganisaties voor beroepsgerichte scholing en sectorale werkgelegenheidsprojecten. Daarmee zijn de contacten tussen de drie voor arbeidsinschakeling relevante partijen, overheid, ondernemers en onderwijs (de 3 O's) op lokaal niveau geborgd.

Daarnaast is er een intensieve samenwerking opgezet tussen het jongerenloket en Startpeople uitzendbureau. Daarbij wordt primair ingezet op het bemiddelen naar een duurzame dienstbetrekking, maar wanneer dit niet haalbaar is wordt ook tijdelijk werk als optie meegenomen. Dit alles om de periode van inactiviteit zo kort mogelijk te houden.

¹ Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPA) is een onafhankelijk orgaan, waarbinnen gemeenten in West-Brabant, regionale werkgeversorganisaties en het onderwijsveld afstemming zoeken op het terrein van arbeidsmarktbeleid.

6.5.3 Doelstellingen

Op 22 december 2009 heeft de gemeenteraad de Verordening Werkleeraanbod WIJ, de maatregelenverordening WIJ, de maatregelen en handhavingsverordening WIJ en de toeslagenverordening WIJ vastgesteld. Met deze verordeningen zijn de beleidskaders van de WIJ vastgelegd. Ten aanzien van arbeidstoeleiding zijn deze kaders:

1. Startkwalificatie gaat vóór werk: behalen startkwalificatie staat voorop;
2. Algemeen geaccepteerde arbeid: iedere arbeid is passend, zolang het algemeen geaccepteerde arbeid betreft;
3. Sluitende aanpak jongeren: iedere jongere die zich meldt bij het jongerenloket krijgt een passend leerwerkeraanbod.

Deze uitgangspunten zijn vertaald naar de volgende doelstellingen voor de dienstverlening:

1. Zoveel mogelijk jongeren behalen een startkwalificatie
2. Jongeren worden snel en duurzaam geplaatst
3. Participatie verhogen en belemmeringen verminderen.

Doorontwikkeling jongerenloket

De maatregelen in de Wet Investeren in Jongeren zijn bedoeld om te bevorderen dat jongeren duurzaam aan de slag komen en te voorkomen dat ze afhankelijk worden van de bijstand. Veel jongeren melden zich zelf bij de gemeente voor een werkleeraanbod. Er zijn echter ook jongeren die geen werk hebben, niet op school zitten en zich toch niet bij de gemeente melden. Ook deze groep verdient de aandacht van de gemeente. Vanwege de hoge instroom van werkzoekende jongeren in het afgelopen jaar is de groep niet-melders echter nog in onvoldoende mate benaderd. In 2011 willen we door een meer outreachende aanpak ook deze jongeren bereiken, onder andere door het geven van voorlichting en/of verzorgen van spreekuren bij instellingen in het voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

Daarmee ligt er een nadrukkelijke koppeling met de RMC, op grond waarvan de gemeente zich in het kader van het leerplicht- en jongerenbeleid dient in te spannen voortijdig schoolverlaten terug te dringen en ervoor zorg te dragen dat zoveel mogelijk jongeren worden uitgerust met een startkwalificatie.

Door koppeling van het jongerenloket met de RMC-functie kunnen voortijdig schoolverlaters actief benaderd worden door de jongerencoaches met als doel deze jongeren alsnog aan een startkwalificatie te helpen (terug naar voltijds onderwijs of combinaties van leren en werken) of ondersteuning te bieden bij het vinden van werk.

Actiepunten:

- Verbreding doelgroep jongerenloket: afstemming beleid WIJ met RMC-functie.
- Meer outreachende aanpak jongerenloket: actief benaderen niet-melders vanuit de WIJ bereiken.

7. Uitvoeringsprogramma jeugdbeleid.

Uitvoeringsprogramma jeugd 2012-2015

activiteit/project	uitvoeringsjaar				Kosten per jaar	participanten	Opmerkingen
	2012	2013	2014	2015			
Zorg rondom jeugd en gezin: - Realisering centrum voor Jeugd en Gezin	X	X	X	X	Bekostiging vanuit BDU Jeugd	Gemeente, GGD, Thebe, Bureau Jeugdzorg, MEE West-Brabant, Surplus Welzijn en Onderwijs	CJG is per 1-12-2010 operationeel.
- realisering van een virtueel CJG	X	X	X	X	Bekostiging BDU Jeugd		Per 1-12-2010 operationeel
- uitvoering geven aan het vierjarig convenant schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs (2009-2012)	X	X	X		Jaarlijks € 30.000,--	Gemeente, Voortgezet onderwijs en Surplus Welzijn	Het voortgezet onderwijs draagt ook jaarlijks € 30.000,-- bij in de kosten.
- voortzetten trajectbegeleider Primair onderwijs	X	X	X	X	opgenomen in begroting CJG.	Gemeente, primair onderwijs, surplus Welzijn	Ook hier is sprake van co-financiering met het onderwijsveld
- deelname aan EKD, verwijsindex, signaleringsysteem	X	X	X	X	EKD € 73.170,-- Verwijsindex p.m., signaleringsysteem €15.750,--	Gemeente, zorg en welzijnsinstellingen en onderwijs.	
- lokale instellingen aanmoedigen om vroegtijdig te signaleren.	X	X	X	X	kosten neutraal	Gemeente, zorg en welzijnsinstellingen en onderwijs.	Gemeente zal hierin haar regierol oppakken.

activiteit/project	uitvoeringsjaar				Kosten per jaar	participan-ten	Opmerkin- gen
	2012	2013	2014	2015			
Zorg rondom jeugd en gezin: - voortzetten preventie-aanbod alcohol en drugs	X	X	X	X	p.m.	Gemeen- te, GGD, Novadic kentron, onderwijs, politie en jongeren- werk	In werk- groep drugspre- ventie wordt jaar- lijks het aanbod vastge- legd..
In het kader van de GHB-problematiek inzetten op deskundigheidsbevordering van onderwijzend personeel om te komen tot verbetering van de signalering en netwerkvorming rondom drugsver- slaafden	X				p.m.	Gemeen- te, nova- dic Ken- tron, on- derwijs- veld	
- in samenwerking met sportverenigin- gen komen tot alco- holmatiging	X	X	X	X	Kosten neutraal.	Gemeen- te, sport- verenigin- gen	
- uitvoering geven aan het project alco- hol/drugs en verkeer.	X	X	X	X	Jaarlijks € 14.500,--	Gemeente , Novadic /kentron	
- Uitvoering geven aan het plan van aan- pak overgewicht in de nota volksgezondheid 2009-2012	X	X	X	X	Kosten opgeno- men in volksge- zondheids- beleid	Gemeen- te, zorg en welzijnsin- stellingen en onder- wijs.	
- uitvoering geven aan plan van aanpak depressie	X	X	X	X	Kosten neutraal	Gemeen- te, zorg en welzijnsin- stellingen en onder- wijs.	

activiteit/project	uitvoeringsjaar				Kosten per jaar	participan-ten	Opmerkin- gen
	2012	2013	2014	2015			
Jeugd en vrije tijd							
Realisering van jongerencentrum bij de Beuken	X	X	X	X	taakstel- lend bud- get voor aanpassing € 100.000,-	Gemeen- te, Surplus Welzijn	.
- uitbreiding formatie jongerenwerk en activiteitenbudget jongerenwerk	X	X	X	X	€ 86.724,-- € 30.000,--	Gemeen- te, Surplus Welzijn	Nader over- leg met jongeren- werk van Surplus Welzijn
- Structurele financie- ring van het buurt- sportwerk	X	X	X	X	€ 20.000,--	Gemeente , Surplus Welzijn	Nader over- leg met Surplus Welzijn
- voortzetten vind- plaatsgericht jonge- renwerk	X	X	X	X	kostenneu- traal	Gemeen- te, Surplus Welzijn.	.
- voortzetten huidige inzet op het terrein van speelbeleid	X	X	X	X	kosten neutraal	Gemeen- te, wijk- verenigin- gen.	.
- aantal locaties scou- ting activiteiten terug- brengen van 3 naar 2 per 2020		X	X	X	p.m.	Gemeen- te, stich- ting scou- ting Etten- Leur	.
- Overleg met jeugd- land over continuïteit van bestuur	X	X	X	X	Kosten neutraal	Gemeente Stichting Jeugdland	.
- uitvoering beleid sportbeleidsnota t.a.v doelgroep jongeren	X	X	X	X	Kosten zijn opgeno- men in sportbe- leidsnota	Zie sport- beleidsno- ta	m.u.v. me- definancie- ring buurt- sportwerk
- aanbod kunst en cultuur gericht op jeugd.	X	X	X	X	Kosten neutraal		

activiteit/project	uitvoeringsjaar				Kosten per jaar	participanten	Opmerkingen
	2012	2013	2014	2015			
Jeugd en onderwijs							
- voortzetten overleg structuur lokale educatieve agenda en het daarin vastgestelde onderwijsbeleid	X	X	X	X	Kosten neutraal (huidige inzet € 136.300,--)	Gemeente, onderwijs en welzijnsveld	Jaarlijks worden de accenten in het beleid vastgesteld.
- gezamenlijk met onderwijs en welzijnsveld vormgeven van het brede school concept in Primair en voortgezet onderwijs	X	X	X	X	Kosten neutraal	Gemeente, Voortgezet en primair onderwijs Surplus Welzijn, kinderopvang en culturele instellingen	
- In het regulier overleg met het onderwijsveld zal gesproken worden over de invulling van hun verantwoordelijkheid in het kader van passend onderwijs.	X	X	X	X	Kosten neutraal	Gemeente onderwijsveld.	
Uitwerking van de intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Etten-leur, Moerdijk, Rucphen en Zundert op het terrein van leerplicht/kwalificatieplicht, waarbij relatie gelegd worden, afstemming plaatsvindt met het werkplein en het jongerenloket.	X	X	X	X	uitgangspunt kosten neutraal	Etten-Leur, Zundert, Rucphen en Moerdijk	

Jongeren en arbeidstoeleiding							
- Verbreding doel- groep jongerenloket: afstemming beleid WIJ met RMC-functie	X	X	X	X			jongeren- loket en RMC
- Meer outreachende aanpak jongerenlo- ket: actief benaderen niet-melders vanuit de WIJ bereiken.	X	X	X	X			

8. Financiële paragraaf.

Huidige inzet op het terrein van jeugdbeleid op jaarbasis:

- Jeugd en Jongerenwerk, jeugdland, scouting, zorgenkind Excl Signaleringsstelsel, (kostenplaats 663030)	€ 230.742,--
- huisvesting jeugd en jongerenwerk (inclusief scouting, jeugdland, zorgenkind, kostenplaats 663024)	€ 175.565,--
- middelen voor het lokale onderwijsbeleid via de structuur van de lokale educatieve agenda. (€ 73.000,-- hiervan wordt inge- vuld voor onderwijsbegeleiding) De overige middelen worden via de themagroepen en de ronde tafel van de lokale educatieve geldende jaarlijks ingevuld. Voor 2011 zijn de middelen als volgt besteed.:	€ 146.300,--
- Onderwijsbegeleiding 2011.	€ 73.000,--
- themagroep veiligheid in en om de school	€ 6.708,50
- themagroep brede scholen	€ 24.980,--
- themagroep PO-VO	<u>€ 2.400,--</u>
	€ 107.088,50
In maart 2011 vindt een vervolgoverleg over de invulling van de resterende middelen plaats	
- inkoop van schoolmaatschappelijk werk (50% voor rekening van gemeente en 50% voor rekening van voortgezet onderwijs)	€ 30.000,--
- deelname EKD, verwijzingsindex, signaleringsstelsel (73.170 +/- 15.750,--)	<u>€ 88.920,--</u>
totaal	€ 671.527,--

Extra inzet op basis van beleidsvoornemens nota jeugdbeleid 2012-2015;

- Uitvoering project alcohol drugs en verkeer	€ 8.225,--
- jongerencentrum realiseren in de Beuken. Kosten aanpassing worden geraamd op € ten aanzien van de exploitatie gaan wij uit van budgettaire neutraliteit (exploitatiekosten zijn nu al in gemeentebegroting opgenomen)	
- uitbreiding formatie jongerenwerk	€ 86.724,--
- uitbreiding activiteitenbudget	€ 30.000,--
- 50% kosten buurtsportmedewerker	<u>€ 20.000,--</u>
totaal	€ 144.949,--

In het raadsprogramma alsook in de vertaling van dit programma in het proces ombuigingen is in het financieel meerjarenperspectief rekening gehouden met een eenmalig investeringsbedrag voor de aanpassing van de Beuken naar jongerencentrum ad. € 100.000,--.

Daarnaast is een bedrag geraamd voor de uitbreiding van de formatie ad. € 80.000,-- en € 30.000,-- voor de uitbreiding van het activiteitenbudget.

Kortom in het financieel meerjarenperspectief is reeds rekening gehouden met een dekking van € 110.000,--.

Voor de uitvoering van deze nota ontbreekt dus nog een bedrag van € 34.949,--.

Bijlage 1: Zicht op de jeugd van Etten-Leur (cijfers)

gegevens van de jeugdmonitor 12-18 jaar van 2007

De jeugdmonitor is in het jaar 2007 afgenomen onder de jeugdigen van 12 tot en met 18 jaar. De resultaten zijn in het najaar 2008 door de GGD Beschikbaar gesteld. In de gemeente Etten-Leur zijn 692 van de in totaal 3.470 jongeren van 12 tot en met 18 jaar aangeschreven. De respons op de jeugdmonitor bedraagt 54%, wat een voldoende representatief beeld oplevert.

De jeugd in de gemeente Etten-Leur is over het algemeen gezond en gelukkig. Uit de Brabantse jeugdmonitor blijkt dat 14 procent van de jongeren niet in goede gezondheid verkeert. Slechts 2 % van de jongeren voelt zich ongelukkig. Dit is zowel vergelijkbaar met percentages uit landelijk en provinciaal als regionaal onderzoek. Het gaat dus niet uitgesproken beter maar ook zeker niet slechter met de jongeren in Etten-Leur dan met de jongeren in de rest van Nederland. Een kwart van de jongeren in Etten-Leur gaat volgens de monitor probleemloos door het leven, terwijl iets meer dan een tiende van de jongeren problemen heeft die dag en nacht spelen. De top drie van de meest genoemde problemen voor jongeren in Etten-Leur is:

- school prestaties
- uiterlijk
- relaties.

Uit de gegevens van het Jeugd Informatie Systeem van de GGD, het onderwijs- en Zorgcentrum en uit landelijk onderzoek blijkt dat de zorgen van ouders en kinderen vaak betrekking hebben op sociaal emotionele problemen.

Slechts een klein percentage van 3% zegt bij de ervaren problemen nooit hulp te zoeken. Wanneer er wel hulp gezocht wordt, gebeurt dit vooral in de directe omgeving, bij ouders, vrienden of familie. Iets minder dan de helft van de jongeren geeft bovendien aan ook wel eens hulp of advies te vragen bij een professional. Dit gebeurt in Etten-Leur in de meeste gevallen via school en in iets mindere mate via de huisarts.

Bovengenoemde informatie komt veelal overeen met regionale, provinciale en zelfs landelijke gegevens. In onze gemeente doen zich echter ook een aantal specifieke verschillen voor. Deze zullen wij hieronder kort samenvatten:

- het percentage jongeren dat regelmatig problemen (zoals bijvoorbeeld op het terrein van schoolkeuzes) heeft ligt met 65% significant hoger dan het percentage in de regio (60%)
- jongeren in Etten-Leur ontbijten beter dan in de rest van de regio. 12% van de jeugdigen eet minder dan 5 keer per week ontbijt. In dit regio ligt dit cijfer significant hoger. Uit het Jeugd Informatiesysteem blijkt dat ook de jongere jeugd in Etten-Leur beter ontbijt.
- Significant minder jongeren dan in de regio hebben last van overgewicht (9% tegenover 13% regionaal). Zowel voor intern als extern aangevraagde onderzoeken in Etten-Leur geldt wel dat de zorg om een te zwaar kind nog steeds één van de meest voorkomende redenen is voor een PGO (periodiek geneeskundig onderzoek).
- Jongeren in Etten-Leur hebben in de 4 weken voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst significant minder vaak alcohol gedronken (40% in Etten-Leur tegenover 47% regionaal). Ook komt slechts 3% van de jongeren voor het 12^e levensjaar in aanraking met alcohol. Dit is een significant verschil met de regio (5%). Een significant hoger percentage jongeren geeft aan nog nooit een alcoholhoudende drank te hebben gedronken (48% tegenover 41% regionaal). Ondanks deze wat betere cijfers dan elders in de regio zijn de gegevens nog zodanig dat we vol door moeten zetten met onze aanpak op het terrein van alcoholpreventie.
- Novadic-Kentron is significant bekender bij jeugdigen in Etten-Leur dan in de regio.
- In Etten-Leur zijn meer jeugdigen lid van een club (70% tegenover 65% regionaal)
- Jeugdigen zijn significant meer tevreden over de voorzieningen in de buurt. Ook het rapportcijfer dat zij de buurt geven is significant hoger.

Gegevens van de jeugdmonitor 0 t/m 11 jaar.

Eind 2008 is de jeugdmonitor 0 t/m 11 jaar in de West-Brabantse gemeenten afgenomen. Evenals met de jeugdmonitor 12 – 18 jaar kunnen met de gezondheidsenquête problemen of trends gesignaleerd worden. De resultaten van de monitor 0 t/m 11 jaar zijn in het najaar 2009 door de GGD beschikbaar gesteld. In de gemeente Etten-Leur zijn 721 van de in totaal 5.795 kinderen van 0 t/m 11 jaar benaderd. De respons op de jeugdmonitor bedraagt 58%, wat een voldoende representatief beeld oplevert.

De mening van de ouders over de gezondheid van de kinderen van 0 t/m 11 jaar is conform het beeld in West-Brabant; 95% van de ouders meent dat de gezondheid van de kinderen (heel) goed is. 5% van de ouders typeert de gezondheid van de kinderen van gaat wel tot slecht. Voor wat betreft het gewicht van de kinderen is 10% van de ouders van mening dat de kinderen iets tot veel te zwaar zijn. 12 % van de kinderen heeft overgewicht en bij 3% is sprake van obesitas. Bij al deze gegevens is de problematiek groter dan elders in Brabant. Reden temeer om op dit onderdeel het beleid te intensiveren.

Overigens scoren we bij tal van onderdelen conform het regionale, provinciale en landelijke beeld. Er is echter ook een aantal opvallende / afwijkende zaken uit de monitor vast te stellen. Deze zullen wij hieronder opsommen.

- de ouders van de 0 t/m 11 jarigen zijn in Etten-Leur minder ontevreden dan de ouders in West-Brabant over:
 - o de activiteiten in de buurt voor het kind (30% in Etten-Leur t.o.v. 40% in de regio)
 - o speeltuintje (28% in Etten-Leur t.o.v. 37% in de regio)
 - o park of groenvoorziening (20% in Etten-Leur t.o.v. 28% in de regio)
 De beleidsimpulsen op het terrein van het speelbeleid lijken dus hun vruchten af te werpen. (61% mist niets in Etten-Leur t.o.v. 51% in de regio).
- 38 % van de ouders ervaart soms tot vaak problemen bij de opvoeding. Top drie van de problemen zijn:
 - o problemen bij luisteren, gehoorzamen
 - o problemen met houden van/stellen van grenzen, regels , afspraken.
 - o Problemen met ontwikkeling en gezondheid.
- Bij de gewenste vorm opvoedingsondersteuning noemt 43% advies over opvoeding via internet (t.o.v. 37% in de regio) en 28% advies over opvoeding d.m.v. centraal punt voor advies en informatie. (Bij de verdere vormgeving van het centrum voor jeugd en gezin dient dus zowel aandacht te zijn voor de vormgeving van een fysiek centrum voor jeugd en gezin als voor een virtueel centrum voor jeugd en gezin)
- Van de kinderen van 1 t/m 11 jaar eet 37% niet dagelijks groente en 36% niet dagelijks fruit.
- 9% van de kinderen van 8 t/m 11 jaar geeft op dit moment mantelzorg (t.o.v. 4% in de regio)

Beide monitoren van de GGD geven ons zeer bruikbare informatie om hier ons jeugdbeleid op af te stemmen en vervolgens over vier jaar op een objectieve wijze te meten wat de resultaten zijn van die beleidsimpulsen. Zo lijkt onze intensieve inzet op het terrein van alcoholpreventie en inzet op het terrein van speelbeleid zijn vruchten af te werpen. De problematiek is echter vaak volhardend die dan ook een voortdurende en soms intensievere inzet noodzakelijk maakt.

Bijlage 2: Invulling/vormgeving jongerencentrum in de Beuken volgens het jongerenwerk.

Benedenruimte tegen het jongerencentrum aan

Deze ruimte zou betrokken kunnen worden bij het huidige jongerencentrum, waardoor de ruimte vergroot wordt en beide deels afzonderlijk te gebruiken zijn.

Hierdoor krijgt de huidige ruimte een grotere functionaliteit wat het activiteitenprogramma voor de zorggroepen ten goede komt. De groep kan werken met verschillende sub-groepen en wanneer met een aantal jongeren serieus gesproken moet worden kan dat.

Bovenstaande betekent wel dat er enkele wijzigingen in het gebouw zouden moeten plaatsvinden. Voor het in gebruik nemen van de benedenruimte zou de muziekstudio moeten wijken en een andere locatie moeten krijgen. (De deur naar de aangrenzende ruimte zit nu voor bij de muziekstudio). Dit is eenvoudig te realiseren omdat het daarbij om zelf geplaatste tussenwanden gaat.

Keuken

De keuken is veel te klein en er zijn onvoldoende voorzieningen. Deze zou herbouwd moeten worden om tegemoet te kunnen komen aan de eisen die er vandaag de dag aan gesteld worden. Ook zou de keuken ingericht moeten worden als keuken zodat deze als zodanig ook gebruikt kan worden. Ook in een ander jongerencentrum van Surplus is een keuken geplaatst en worden interculturele kookworkshops (i.s.m. een school voor horeca) aangeboden. Tevens wordt daar gebruik gemaakt van het jongerenkookcafé, waar meiden van verschillende culturele achtergronden samen koken en eten.

Ten slotte zou het mes aan twee kanten kunnen snijden wanneer er voor de verbouw en inrichting van de keuken wordt samengewerkt met het scholenproject "Zuid springt eruit". De drukbezochte kids-kookclub is nog steeds zoekende voor een structurele oplossing voor het gebruik van een goed ingerichte keuken.

Bovenstaande betekent wel dat de keuken moet voldoen aan de eisen die de HACCP daaraan stelt.

Bovenruimte naast het jongerencentrum

Ook deze ruimte zou bij het jongerencentrum betrokken kunnen worden. De ruimte zou ingericht kunnen worden als een kantoor/vergaderruimte voor jongeren. De meerwaarde is dat als het jongerenwerk geen activiteiten heeft, dat andere partijen gebruik kunnen maken van de ruimtes, zodat het rendement van gebruik optimaal wordt benut. Het jongerenplatform kan hun vergaderingen daar houden en direct op een computer uitwerken; jongeren kunnen er werken aan de website van het jongerenwerk; er kan informatie worden ingewonnen op het internet door jongeren en de jongerenwerker kan hen daarbij advies geven; een vertrouwelijk gesprek tussen jongere(n) en de jongerenwerker kan er plaatsvinden zonder gestoord te worden; vrijwilligersvergaderingen voor o.a. het meidenwerk kunnen er plaatsvinden. Het zou een toegevoegde waarde hebben wanneer de jongeren van het jongerenplatform zelfstandig over de ruimte zouden kunnen beschikken. Het jongerenplatform kan op deze manier flexibeler hun tijd inzetten. Nu is het zo dat zij vergaderen en bijeenkomsten organiseren op tijden dat het jongerenwerk beschikbaar is. De taken en verantwoordelijkheden die hier uit voortkomen moeten zij elders uitvoeren omdat we hen daar niet kunnen faciliteren. Er is nu geen vergaderruimte en geen werkruimtes om taken en projecten uit te voeren. Door uitbreiding van ruimte kan het jongerenplatform op gezette en ongezette tijden gebruik maken van de kantoor/vergaderruimte van het toekomstige jongerencentrum.

Omdat de bovenruimte via een andere ingang te bereiken is hoeven jongeren niet altijd geconfronteerd te worden met de zorggroepen als zij gebruik maken van de kantoor / vergaderruimte.

Grote zaal

Het gebruik van de grote zaal zou een enorme impuls geven aan de mogelijkheden voor activiteiten in het jongerenwerk. De zaal zou gebruikt kunnen worden voor verschillende activiteiten voor jongeren. Maar ook de zorggroepen kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om op een avond, op hun vertrouwde plek, een sportactiviteit te houden.

De zaal kan echter ook gebruikt worden voor tal van andere mogelijkheden:

- Jongeren die met een concrete vraag komen voor een bepaalde activiteit kunnen snel een plaats toegewezen worden in de grote zaal. Door het inzetten van bv. een vrijwilliger, vakdocent of trainer kunnen jongeren deelnemen aan tal van activiteiten die zij zelf graag willen doen. Hiermee krijgt het vraaggerichte werken in het jongerenwerk een enorme impuls. Natuurlijk moeten de jongeren er zelf wel iets voor doen! Wanneer er een vraag komt kunnen jongeren worden uitgenodigd, met gebruikmaking van de kantoor/vergader-ruimte, voor een bijeenkomst om samen met de jongerenwerker handen en voeten te geven aan hun idee voor een bepaalde activiteit. Hierdoor worden zij mede verantwoordelijk gemaakt voor het welslagen van hun eigen initiatief.
- De weerbaarheidstrainingen zouden plaats kunnen vinden in de grote zaal.
- De zaal biedt mogelijkheden voor het organiseren van iets grootschaliger activiteiten. Lokale bandjes kunnen er optreden en een presentatie geven, DJ cursussen en tienerdisco's kunnen er gehouden worden, thema avonden voor jongeren (bv. Halloween party) etc. Ook een aantal activiteiten van het jongerenplatform kunnen er in eigen beheer gehouden worden. Het beschikken over de grote zaal zal hen zeker inspireren hiermee tal van activiteiten te organiseren.

Buitenruimte Beuken/Uitlaat

Met name in de lente en de zomer zijn de jongeren uit de doelgroepen vaak liever buiten dan binnen.

Regionale Visie op jeugd.

Visie jeugdbeleid West-Brabant:

“Kinderen en jongeren hebben de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven. “

De jeugd is de basis van onze samenleving. Of het goed gaat met de jeugd bepaalt in belangrijke mate de kwaliteit van onze samenleving, nu en in de toekomst. Investeren in de jeugd van nu is van vitaal belang, niet alleen voor de individuele ontplooiingsmogelijkheden van kinderen en jongeren, maar ook voor de sociale samenhang en een duurzame economische ontwikkeling.

In de afgelopen decennia is de betrokkenheid van de naaste omgeving vol mensen die om onze kinderen geven minder vanzelfsprekend geworden. Er is sprake van een sterk geïndividualiseerde samenleving. Als er problemen of uitdagingen zijn en die zijn er natuurlijk in veel gezinnen, blijkt dat de losse sociale inbedding ook nadelen heeft.

We hechten zeer aan onze vrijheid met als gevolg deze mindere sociale inbedding. Tegelijk hebben we behoefte aan opvang als het mis gaat en is er de algemene roep dat de overheid risico's indamt. Daarnaast zijn we ons de afgelopen jaren teveel gaan focussen op 15 procent kinderen waar iets mee aan de hand is. Daardoor denken we te weinig na over een gunstig opgroeklimaat voor alle kinderen. We willen als overheid een gunstig opgroeklimaat voor alle kinderen creëren. We dienen hierbij aandacht te hebben voor de sociale omgeving van kinderen. **Het versterken van de eigen kracht** van ouders, opvoeders en kinderen is hierin een belangrijk thema.

We willen onze aandacht ook richten op **preventie**. We willen voorkomen dat kinderen op welke manier dan ook buiten de boot vallen. En wanneer kinderen toch niet goed mee kunnen of uitvallen (denk aan onderwijsachterstanden, schooluitval, werkloosheid of criminaliteit, of wanneer ouders het niet alleen redden) dan zal hen ondersteuning of zorg aangeboden moeten worden. Uitgangspunt in het jeugdbeleid is dat ieder een verantwoordelijkheid te vervullen heeft. Primair ligt er een verantwoordelijkheid bij ouders en het sociale netwerk. Insteek hierbij is het versterken van de eigen kracht. De eerste verantwoordelijkheid ligt dus bij de ouders en de kinderen/jongeren zelf. Gemeenten zijn hierin faciliterend.

Voor ons valt de benadering van het jeugdbeleid uiteen in een drietal delen.

- doelstellingen en acties die gericht zijn op de brede ontwikkeling van alle jeugdigen. Het gaat hierbij om een samenhangend aanbod van voorschoolse voorzieningen, onderwijs sport en cultuur, waardoor kinderen en jongeren de kans krijgen om hun talenten optimaal te ontplooien, sociale vaardigheden op te doen en plezier te hebben. Om kinderen hiervoor kansen te bieden zijn laagdrempelige voorzieningen nodig. Daarbij gaat het deels om activiteiten binnen de school maar ook om activiteiten die plaatsvinden in de kinderopvang, het kinderwerk, jongerenwerk, bij sportverenigingen en culturele instellingen.
- Doelstellingen en acties gericht op het versterken van kansen aan ouders, kinderen en jongeren die (tijdelijk) een extra steun in de rug kunnen gebruiken bij het opvoeden en opgroeien. Denk hierbij bijv. aan opvoedspreekuren of –cursussen georganiseerd vanuit het CJG
- Doelstellingen en acties gericht op passende zorg voor alle jeugdigen. Hierbij gaat het om het bieden van zorg met als doel het voorkomen van verergering van de problematiek in het gezin en/of bij de jeugdige.

We willen het jeugdbeleid vooral formuleren vanuit de insteek om jongeren **kansen** te bieden. Het voorkomen van achterstanden en problemen staat hierbij centraal. Preventie, samenhang en coördinatie zijn de sleutelbegrippen in het jeugdbeleid. Maar ook de talentontwikkeling van alle jeugdigen dient aandacht te krijgen in het regionale jeugdbeleid.

Het leven van kinderen en jongeren speelt zich af op veel verschillende plaatsen (thuis, bij de kinderopvang, op school, maar ook in de buurt en bij de sportvereniging). Het jeugdbeleid beperkt zich niet tot een specifiek domein, maar legt juist verbindingen tussen de verschillende domeinen. Bovendien zorgt de regionale samenwerking ervoor dat de krachten (en middelen) van verschillende gemeenten gebundeld kunnen worden zodat problemen worden voorkomen en kansen worden benut. De regionale samenwerking zal op basis van een aantal te kiezen thema's worden geconcretiseerd.

Het jeugdbeleid bevat dan ook preventieve, algemene, repressieve en curatieve aspecten. Een en ander in een goede afstemming en verhouding. Preventieve onderdelen van het jeugdbeleid krijgen uitwerking in bijvoorbeeld de inzet van het lokale jeugd- en jongerenwerk. Repressieve onderdelen van jeugdbeleid hebben bijvoorbeeld betrekking op het aanpakken van overlast en vernielingen door de politie. Curatief jeugdbeleid ligt vooral op het terrein van jeugdhulpverlening en daarmee vooralsnog onder verantwoordelijkheid van de provincie.

Scheidingen tussen preventief, repressief en curatief liggen overigens niet zo scherp zal vorenstaande doet vermoeden. Afstemming en realiseren van een sluitende keten is hierbij een belangrijk punt van aandacht.